

ALICJA ŁUKA I LEON JAN ŁUKA

BIBLIOGRAFIA POLSKIEJ ARCHEOLOGII PRADZIEJOWEJ I WZESNOŚREDNIOWIECZNEJ POMORZA WSCHODNIEGO ZA LATA 1945—1966

Niniejsza bibliografia obejmuje prace badaczy polskich działających w kraju, napisane w języku polskim i obcych. Poza pozycjami z dziedziny archeologii mieści ona także prace z dyscyplin pokrewnych. Obok prac nawiązujących tematyką ściśle do określonego w tytule regionu włączono do bibliografii dzieła treści ogólniejszej, zarówno naukowe, jak i popularnonaukowe, traktujące o całości najdawniejszych dziejów ziem polskich, w których teren Pomorza Wschodniego znalazł uwzględnienie. To samo kryterium zastosowano przy wyborze prac traktujących o stosunkach etnicznych na naszych ziemiach. Bibliografia zawiera zarówno prace oryginalne w postaci rozpraw, opracowań materiałowych i krótkich komunikatów, jak też recenzje i omówienia prac.

Zbieranie prac do niniejszej bibliografii zakończono w listopadzie 1966 r. i z tego względu prace, które ukazały się po tym terminie, nie mogły być w niej zamieszczone. Zdajemy sobie sprawę z tego, że bibliografia nie jest pełna. Brak w niej na przykład pozycji, do których nie udało się dotrzeć w bibliotekach. Pominęto też wszystkie artykuły — przeważnie o charakterze popularnonaukowym — które zostały zamieszczone w prasie codziennej i tygodnikach.

Przy pracach Komisji Archeologicznej Wydziału I Gdańskiego Towarzystwa Naukowego zatytułowanych *Gdańsk wczesnośredniowieczny* podaje się tylko tę drugą nazwę.

Bibliografii nadano następujący układ:

A. Dział ogólny

1. Bibliografie
2. Atlasy, mapy
3. Czasopisma i prace zbiorowe
4. Organizacja i stan badań

5. Zagadnienia metodyczne
6. Dydaktyka
7. Muzealnictwo
 - a — Historia muzealnictwa
 - b — Wystawiennictwo
8. Ochrona i konserwacja zabytków
9. Historia badań
 - a — Historia badań archeologicznych
 - b — Biografie
10. Polskie Towarzystwo Archeologiczne i Komisje Archeologiczne Towarzystw Naukowych
11. Nauki pomocnicze
 - a — Numizmatyka
 - b — Antropologia
 - c — Językoznawstwo
12. Etnogeneza Słowian (wybór prac uwzględniających źródła z Pomorza Gdańskiego)
13. Ogólne
 - a — Źródła
 - b — Opracowania ogólne
 - c — Opracowania regionalne

B. Dział szczegółowy

1. Epoka kamienia
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
2. Wczesna epoka brązu
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
3. Kultura łużycka
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
4. Kultura wschodniopomorska
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
5. Okres późnolateński i rzymski
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
6. Okres wczesnośredniowieczny
 - a — Opracowania i materiały
 - b — Komunikaty
7. Różne kultury i inne.

Bibliografię zamyka skorowidz autorów prac oryginalnych i recenzji.

A. DZIAŁ OGÓLNY

1. BIBLIOGRAFIE

1. GUPIENIEC Romana: Wykaz publikacji opartych o źródła archeologiczne uzyskane w latach 1948—1958 (pierwsze półrocze). *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 1:1959 s. 23—28.

2. KUSZEWSKA Elżbieta, KUSZEWSKI Józef, MIELCZARSKI Stanisław: Bibliografia prac archeologicznych i historycznych z lat 1945—1961 dotyczących Gdańska w X—XIII wieku. *Rocznik Gdański*. T. 21:1962 s. 353—362.

3. ŁUKA Alicja: Bibliografia prac opublikowanych przez pracowników Muzeum Archeologicznego w Gdańsku w latach 1953—1963. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 34—37 (w pracy pt. *Działalność Muzeum Archeologicznego w Gdańsku w latach 1953—1963*).

4. WOLNIKOWSKI Adam: Bibliografia prac Wł. Łęgi. *Rocznik Grudziądzki*. R. 2: 1951 s. 202—208 (w pracy pt. *Władysław Jan Łęga 1889—1960*).

2. ATLASY, MAPY

5. ANTONIEWICZ Włodzimierz: Sur l'atlas archeologiques du monde et de la Pologne. Wrocław—Warszawa—Kraków 1966 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 4° ss. 41, mapa 1. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

6. HENSEL Witold: Jeszcze o atlasie wczesnohistorycznego Pomorza. *Przegląd Zachodni*. [R. 3]: 1947 s. 863—865.

7. HISTORISCHES Atlas von Pomern. Neue Folge. Karte 3: Karte der

historischen Dorfformen von Franz Engel: Karte 4: Karte der älteren Bronzezeit mit Erläuterungen von Hans Jürgen Eggers. Köln — Graz 1963 Bohlau Verlag.

Rec.: Kostrzewski Józef, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 10: 1964 s. 537—541, Toż w jęz. niemieckim, *tamże* s. 541—543, Labuda Gerard, *Roczniki Historyczne*. T. 31: 1965 s. 186—188.

8. JAKIMOWICZ Roman: W sprawie atlasu wczesnohistorycznego Pomorza. *Przegląd Zachodni*. [R. 3]: 1947 s. 616—623.

9. JAŻDŻEWSKI Konrad: Atlas do pradziejów Słowian. Cz. 1—2. Łódź 1948—1949. Cz. 1: Mapy. 1949 4° ss. nlb. 6, tabl. 20. Cz. 2: Tekst 1948 8° ss. 139, nlb. 1. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział II. Nr 2—2a. Acta Praehistorica Universitatis Lodzensis. Vol. 1.

Rec.: Hołubowicz Włodzimierz, *Życie Szkoły*. R. 4: 1949 s. 267—269, Jakimowicz Roman, *Życie Szkoły*. R. 4: 1949 s. 266—267.

10. JAŻDŻEWSKI Konrad: Atlas of the prehistory of the Slaves. Part. 1: Maps. Łódź 1949 4° ss. nlb. 6, map 20.

Łódź 1948 8° ss. 143, nlb. 1 Part. 2: Text. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Wydział II. Nr 2. Acta Praehistorica Universitatis Lodzensis 1.

11. MAPA grodzisk w Polsce. Pod red. Włodzimierza Antoniewicza i Zofii Wartolowskiej. Wrocław—Warszawa—Kraków 1964 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 4° ss. 68, mapa pod opaską. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

Słowo wstępne: Witold Hensel.

Rec.: Gąsiorowski Antoni, *Roczniki Historyczne*. R. 32: 1966 s. 289—292.

3. CZASOPISMA I PRACE ZBIOROWE

12. GDAŃSK wczesnośredniowieczny. T. 1. Red. Janina Kamińska. Gdańsk 1959 8° ss. 142, nlb. 5, tabl. 38, tab. 4, pl. 1, ilustr., bibliogr., sum. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. Nr 1.

Wstęp, s. 9—21 oprac. Janina Kamińska. Rec.: Grześkowiak Jan, *Zapiski Historyczne*. T. 27: 1962 z. 1, s. 103—106.

13. GDAŃSK wczesnośredniowieczny. T. 2. Komitet Red.: Janina Kamińska, Władysław Łęga, Leon Jan Łuka. Gdańsk 1960 8° ss. 171, nlb. 2, tabl. 19, pl. 1, ilustr., sum. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. Nr 2.

14. GDAŃSK wczesnośredniowieczny. T. 3. Komitet Red.: Janina Kamińska, Władysław Łęga, Leon Jan Łuka. Gdańsk 1960 8° ss. 157, tabl. 15, tab. 1, pl. 3, sum. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. Nr 3.

15. GDAŃSK wczesnośredniowieczny. T. 4. Red. Janina Kamińska.

Gdańsk 1961 8° ss. 205, tabl. 4, tab., sum. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. Nr 4.

16. GDAŃSK wczesnośredniowieczny. T. 5. Komitet Red.: Janina Kamińska, Leon Jan Łuka, Andrzej Zbierski. Gdańsk 1964 8° ss. 414, nlb. 1, ryc. 70, 15 planów poza tekstem, sum. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. Nr 5.

17. POMERANIA antiqua. (T. 1). Red. Leon Jan Łuka. (Gdynia) 1965 Wydawnictwo Morskie 8° ss. 315, tabl., tab., ilustr., sum. Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.

18. Z PRZESZŁOŚCI Pomorza Wschodniego. Wrocław, Warszawa, Kraków 1962 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 120, mapy, ilustr., sum. Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Popularnonaukowa Biblioteka Archeologiczna pod red. Witolda Hensla. Redaktor tomu Konrad Jażdżewski.

4. ORGANIZACJA I STAN BADAŃ

19. BUKOWSKI Andrzej: Program naukowy obchodów Tysiąclecia Państwa Polskiego w województwie gdańskim. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 4: 1961 [nr] 1—2 s. 5—12.

20. GÓRSKA Irena: Doroczna Archeologiczna Konferencja Sprawozdawcza w Bydgoszczy (15—18 grudnia 1958 r.). *Archeologia Polski*. T. 5: 1960 z. 2 s. 350—351.

21. GÓRSKA I., PADEREWSKA L., PYRGAŁA J., SZYMAŃSKI W.: Badania archeologiczne w Polsce w latach 1944—1964. Wrocław, Warszawa, Kraków 1965 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 4° ss. 50, nlb. 1, mapa pod opaską. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

22. HOŁOWIŃSKA Zofia: Archeologia w Gdańsku (1945—1956). *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne* [R.] 1: 1958 [nr] 1—2 s. 101—103.

23. JAKIMOWICZ Roman: Powstanie ośrodka prehistorycznego w Toruniu, jego zadania i zamierzenia: *Z otchłani wieków*. R. 16: 1947 s. 127—136.

24. JAŻDŻEWSKI Konrad: Ważniejsze osiągnięcia badawcze łódzkiego ośrodka archeologicznego w dziesięciolecie 1945—1955. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 1: 1956 s. 9—27, streszcz., s. 151—157.

25. KAMIŃSKA Janina: Założenia badawcze. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 7: 1962 s. 7—17, ryc. 1, rés.

26. ŁĘGA Władysław: Stan i potrzeby badań prehistorycznych na Po-

morzu. Instytut Bałtycki. Wydział Pomoroznawczy. Nr 9 (23): 1946 s. 1—4.

27. ŁUKA Alicja: Dorobek archeologii na Pomorzu Gdańskim w okresie XX-lecia Polski Ludowej. *Z otchłani wieków*. R. 31: 1965 s. 86—95, ryc. 5.

28. ŁUKA Alicja: Dorobek archeologii na Pomorzu Gdańskim w latach powojennych. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 9: 1966 nr 14 s. 5—35.

29. ŁUKA Leon Jan: Badania archeologiczne na Kaszubach w XX-leciu Polski Ludowej. *Biuletyn Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego*. R. 2: 1965 nr 2 s. 13—47.

30. ŁUKA Leon Jan: Uwagi nad dotychczasowym stanem i perspektywami rozwoju badań nad kulturą pomorską. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 23: 1956 s. 297—307.

31. MAŁOWIST Marian: Problematyka gospodarcza badań wczesnośredniowiecznych. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 13—25.

32. POTEŃSKI Czesław: Problematyka badań archeologicznych w powiecie bydgoskim. Bydgoszcz 1963. Prace Komisji Historii. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. *Prace Wydziału Nauk Humanistycznych*. Seria C Nr 2 T. 1: 1963 s. 5—28. Zsf.

33. SMOLAREK Przemysław: O potrzebie wydawnictwa i inwentarzy zabytków słowiańskiej techniki skutniczej. *Materiały z zakresu historii, techniki, gospodarki i terminologii morskiej*. R. 3: 1957 nr 1—3 (19—21) s. 3—7.

34. URBANOWICZ Witold: Rozpocząć badania nad techniką skutniczą Słowian nadbałtyckich. *Materiały z zakresu historii, techniki, gospodarki i technologii morskiej*. R. 1: 1955 nr 1 s. 3—4.

35. ZBIERSKI Andrzej: Gdańska Stacja Archeologiczna. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. [R.] 2: 1959 [nr] 1—2 s. 229—231.

36. ZBIERSKI Andrzej: Instytut Historii Kultury Materialnej PAN. Stacja Archeologiczna w Gdańsku. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 4: 1961 nr 1—2 s. 243—245.

5. ZAGADNIENIA METODYCZNE

37. HENSEL Witold, LECIEJEWICZ Lech: Metoda archeologiczna w zastosowaniu do badań nad wsią i miastem wczesnośredniowiecznym w Polsce. *Archeologia Polski*. T. 7: 1962 z. 2 s. 175—201, rés.

38. HENSEL Witold: Metoda archeologiczna w zastosowaniu do badania miast. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. T. 7: 1959 s. 721—736.

39. KAMIŃSKA Janina: Metody badań archeologicznych w Gdańsku w latach 1948—1952. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 153—163, tabl. 2—6.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 487—489.

40. KAMIŃSKA Janina: Sposób przygotowania publikacji źródeł archeologicznych ze stanowiska 1 w Gdańsku. (Referat przedstawiony na

posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN z dnia. 2.VI.1959 w Warszawie). *Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych*. R. 2: 1960 z. 5 s. 53—56.

41. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Metoda i organizacja archeologicznych badań ratowniczych na wielkiej budowie. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 408—415, ryc. 5, tabl. 2.

42. SMOLAREK Przemysław: Koncepcja i metoda opracowania inwentarzy zabytków pomorskiego szkutnictwa. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 6: 1958 s. 632—659.

43. ZBIERSKI Andrzej: Metody badań nad rozplanowaniem wczesnośredniowiecznego Gdańska. *Rocznik Gdański*. T. 19/20: 1960/1961 s. 293—318, plan 1, rés., sum.

6. DYDAKTYKA

44. JAKIMOWICZ Roman: Kronika Zakładu Prehistorycznego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu za lata akademickie 1947—1950. *Archeologia*. T. 4: 1950—1951 s. 141—144.

45. [JAKIMOWICZ Roman] n. z.: Zakład Prehistorii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. *Archeologia*. T. 1: 1947 s. 291—292.

46. KAMIŃSKA Janina: Najstarszy Gdańsk poznany w wykopaliskach. Materiały pomocnicze dla prelegentów

Polskiego Towarzystwa Archeologicznego. Cykl nr 2. Seria B. Warszawa—Poznań 1957 s. 19—37. Powielane.

47. KUSZEWSKA Elżbieta: Jak Muzeum Archeologiczne w Gdańsku krzewi wiedzę o pradziejach? *Z otchłani wieków*. R. 31: 1965 s. 112—116, ryc. 6.

48. PREHISTORIA na uniwersytetach polskich w latach powojennych. *Z otchłani wieków*. R. 17: 1948 s. 94—96.

7. MUZEALNICTWO

a — Historia muzealnictwa

49. ANTONIEWICZ Jerzy: Losy gdańskich zbiorów prehistorycznych. *Jantar*. R. 6: 1948 z. 2 s. 176—181.

50. ANTONIEWICZ Jerzy: Stan zachowania zbiorów prehistorycznych na Warmii, Mazurach i Dolnym Powiślu. *Z otchłani wieków*. R. 15: 1946 s. 92—96.

51. ANTONIEWICZ Włodzimierz: O muzeum morza i Pomorza polskiego. *Przegląd Zachodni*. [R. 2]: 1946 s. 776—779.

52. CHRANICKI Jan: Muzeum Pomorskie w Gdańsku. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 2: 1954 s. 541—542.

53. KUSZEWSKI Józef: Działalność Muzeum w Toruniu za lata 1945—1961. Dział Archeologii. *Rocznik Muzeum w Toruniu*. T. 1: 1962 z. 2 s. 81—100, ryc. 50—58.

54. KUSZEWSKI Józef: Działalność Działu Archeologicznego Muzeum w Toruniu w 1957 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 25: 1958 s. 401—402.

55. ŁUKA Alicja: Działalność Muzeum Archeologicznego w Gdańsku w latach 1953—1963. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 9—50, ryc. 9, sum.

56. ŁUKA Alicja: Muzeum Pomorskie w Gdańsku. Oddział Archeologiczny (Sprawozdanie z działalności za r. 1959 i pierwsze półrocze 1960 r.). *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 4: 1961 nr 1—2 s. 247—250.

57. ŁUKA Alicja: Osiągnięcia i plany Oddziału Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku. *Muze-*

alnictwo. Nr 10: 1961 s. 44—56, ryc. 34—45.

58. ŁUKA Alicja: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku w 1956 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 25: 1958 s. 172—174.

59. ŁUKA Leon Jan: Działalność Działu Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku za 1953 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 z. 3 s. 323—324.

60. ŁUKA Leon Jan: Działalność Działu Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku w r. 1954. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 z. 3/4 s. 388—390.

61. ŁUKA L[eon] J[an]: Działalność Działu Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku w 1955 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1957 s. 161—162.

62. ŁUKA Leon Jan: [Dziesięć] 10 lat w służbie społeczeństwa. *Z otchłani wieków*. R. 30: 1964 s. 60—63, ryc. 2.

63. [ŁUKA Leon Jan]: Muzeum Pomorskie — Oddział Archeologiczny w Gdańsku (od 1.VI.1953 — 31.XII.1958). *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 3: 1960 [nr] 1—2 s. 210—217.

64. [MUSIAŃOWICZ Krystyna] N.N.: Losy muzeów prehistorycznych na Pomorzu Zachodnim. *Z otchłani wieków*. R. 15: 1946 s. 96—102.

M.in. o Muzeum w Lęborku, s. 96—97.

65. PIETRZAK Mirosław: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum Pomorskiego w Gdańsku za rok 1957. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959 s. 83—84.

66. POTEMSKI Czesław: Dział Archeologiczny Muzeum im. L. Wyczółkowskiego. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 2: 1954 z. 3 s. 541.

67. POTEMSKI Czesław: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy w roku 1957. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959/1960 z. 3/4 s. 418—419, ryc. 1.

68. POTEMSKI Czesław: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy w 1956 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1957 z. 4 s. 398.

69. SARNOWSKA Wanda: Muzea archeologiczne w Polsce. *Biuletyn Informacyjny Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków*. Nr 40, marzec—kwiecień 1962 s. 79—83.

M.in. o Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

70. SARNOWSKA Wanda: Archeologicke Muzea v Polsku. *Muzeum*. 1963 s. 252—256. Bratislava.

71. ZIELONKA Bonifacy: Nabytki Działu Archeologii Muzeum w Toruniu w czasie od 1950 do 1958 r. *Przegląd Archeologiczny*. T. 11: 1957/1958 s. 111—113.

72. ZIELONKA Bonifacy: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum w Toruniu w 1954 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 23: 1955 s. 387—388.

73. ZIELONKA Bonifacy: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum w Toruniu w 1955 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1957 s. 291—292.

74. ZIELONKA Bonifacy: Sprawozdanie z działalności Działu Archeologicznego Muzeum w Toruniu za 1956 r.

Wiadomości Archeologiczne. T. 25. 1958 s. 172.

b — Wystawiennictwo

75. GUPIENIEC Anatol: Przewodnik po dziale numizmatycznym Muzeum Archeologicznego w Łodzi. *Starożytność i wczesne średniowiecze*. Łódź 1954 8° ss. 147, tabl. Biblioteka Muzeum Archeologicznego w Łodzi. Nr 4.

Oprac. monet z Gdańska s. 62—66, tabl. Koment. S[zymański] i S[tanisław], *Biuletyn Numizmatyczny*. Nr 1 (27): 1955 s. 42, Makomaski W[acław], *Wiadomości Numizmatyczne*. T. 2: 1958 s. 56.

76. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopalisk. (Komentarz do wystawy pod tym tytułem w Muzeum Pomorskim w Gdańsku). Gdańsk 1952 8° ss. 30, nlb. 1, ryc. 12, mapa. Muzeum Pomorskie w Gdańsku.

77. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopalisk. Wyd. 2 z uwzględnieniem najnowszych wyników badań. Gdynia 1961 Wydawnictwo Morskie 8° ss. 59, nlb. 2, ryc. Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Popularno-Naukowa Biblioteka Archeologiczna. Nr 6.

78. KIETLIŃSKA Alina: Otwarcie wystawy archeologicznej w Lęborku na Pomorzu. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 204—205.

79. KOSTRZEWSKI B[ogdan]: Przewodnik po wystawie: Pradzieje Pomorza — Styczeń 1952. Poznań 1952. Centr. Biuro Wystaw Artyst. 16° ss. 7, nlb. 1, iustr. Muzeum Archeologiczne w Poznaniu.

80. ŁUKA Alicja: Wystawa pt. „Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopalisk” w Muzeum Pomorskim w Gdańsku. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 202—204, ryc.

81. POTEMSKI Czesław: Przewodnik po wystawie Działu Archeologicznego Muzeum im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Bydgoszcz 1956 8° ss. 62, ryc. 22.

Rec. O[kulicz] J[erzy], *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1957 s. 270—271.

82. SZWED J[erzy]: Wystawa w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku.

Wiadomości Archeologiczne. T. 29: 1963 s. 372—373, ryc. 2.

83. ZIELONKA Bonifacy: Wystawa dorobku badań archeologicznych Muzeum Pomorskiego w Toruniu w okresie dziesięciolecia. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1956 s. 288—289.

8. OCHRONA I KONSERWACJA ZABYTKÓW

84. GARCZYŃSKI Władysław: Transport i konserwacja wczesnośredniowiecznej łodzi ze wsi Czarnowsko, pow. Lębork. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 4: 1958 s. 393—397, ryc. 2.

85. JANIKOWSKI Januariusz: Niektóre problemy ochrony zabytków archeologicznych w województwie bydgoskim. *Z otchłani wieków*. R. 28: 1962 s. 282—285, ryc. 2.

86. KIERSNOWSKA Teresa: Sposoby zabezpieczania skarbów wczesnośredniowiecznych zachowanych na obszarze Pomorza. *Biuletyn Numizmatyczny*. Nr 3(25): 1954 s. 7—13.

87. KUSZEWSKI Józef: Kto zawiń? *Z otchłani wieków*. R. 26: 1960 s. 82—85, ryc. 3.

88. ŁUKA Leon Jan: Z zagadnień opieki nad zabytkami archeologicznymi na terenie województwa gdańskiego. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 4: 1961 nr 1—2 s. 149—153, ryc. 4, mapa 1.

89. TYLŻANOWSKA Anna, POTEMSKI Czesław: Rezerwat kręgi kamienne. Chojnice 1963 8° ss. 28, ryc. 12. Liga Ochrony Przyrody.

9. HISTORIA BADAŃ

a — Historia badań archeologicznych

90. HENSEL Witold, GIEYSZTOR Aleksander: Les recherches archeologiques en Pologne. Varsovie 1958. Edit. „Polonia” 8° ss. 74, nlb. 2, ryc. 45, mapa, bibliogr.

91. HENSEL Witold, GIEYSZTOR Aleksander: Archäologische Forschungen in Polen. Warschau 1958, Polonia-Verlag 8° ss. 72, nlb. 3, ryc. 45, mapa, bibliogr.

92. HENSEL Witold, GIEYSZTOR Aleksander: Archaeological research in Poland. Warsaw 1958, Polonia Publishing House 8° ss. 74, nlb. 1, ilustr., mapa, bibliogr.

93. JAŻDŻEWSKI Konrad: Co zdziałaliśmy? Uwagi z okazji 20-lecia muzealnictwa archeologicznego i numizmatycznego w Łodzi. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 11: 1964 s. 5—28, ryc. 7.

94. KOSTRZEWSKI Józef: Dzieje polskich badań prehistorycznych. Poznań 1949 Księgarnia Akademicka w Poznaniu 8° ss. 219, nlb. 1, tabl. 14. Biblioteka Prehistoryczna. T. 8.

Rec.: [Majewski Kazimierz] K. M., *Archeologia*. T. 4: 1950/1951 s. 99—100.

95. KOSTRZEWSKI Józef: Dzieje polskich badań prehistorycznych. Kraków 1948. Polska Akademia Umiejęt-

ności. Historia nauki polskiej w monografiach. Nr 18 8° ss. 56.

96. ŁUKA Leon Jan: [Sto] 100 lat działalności archeologów na Pomorzu. *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 s. 272—277.

97. ZIELONKA Bonifacy: Badania archeologiczne ośrodka toruńskiego w okresie powojennym: *Z otchłani wieków*. R. 28: 1962 s. 277—280.

98. ZIELONKA Bonifacy: Zarys dziejów polskich badań archeologicznych na ziemiach województwa bydgoskiego (1861—1960). *Rocznik Muzeum w Toruniu*. T. 1: 1963 z. 3 s. 9—42, bibliogr.

b — Biografie

99. DEKOWSKI Piotr: Janina Krajewska 1.XII.1901—11.XI.1960. *Etnografia Polska*. T. 5: 1961 s. 384—386, fot. 1.

100. ŁĘGA Władysław: Bibliografia. *Sprawozdania Toruńskiego Towarzystwa Naukowego*. Nr 3: 1949 s. 1/4 s. 29—31.

101. ŁUKA Leon Jan: Pamięci zasłużonego badacza Pomorza (ks. dr Władysława Łęgi). *Z otchłani wieków*. R. 26: 1960 s. 305—308, fot. 1.

101a. ORACKI Tadeusz: Łęga Władysław Jan. W: Słownik Biograficzny Warmii, Mazur i Powiśla od połowy XV w. do 1945 roku. Warszawa 1963 Instytut Wydawniczy PAX, s. 177—178.

101b. PAWŁOWSKI Zygmunt: Śp. ks. Prałat dr Władysław Łęga. *Miesięcznik Diecezjalny Gdański*. R. 4: 1960 nr 7/8 s. 397—405, bibliogr.

102. ROSEN - PRZEWORSKA Janina: Dr Janina Krajewska (Wspomnienia pośmiertne). *Lud*. T. 47: 1962 s. 609—614, bibliogr. prac dr J. Krajewskiej.

103. TYMIENIECKI Kazimierz: Władysław Łęga (1889—1960). *Zapiski Historyczne*. T. 27: 1962 z. 3 s. 455—456.

104. WOLNIKOWSKI Adam: Władysław Jan Łęga (1889—1960). *Rocznik Grudziądzki*. T. 2: 1961 s. 201—208, bibliogr. prac dr Wł. Łęgi.

10. POLSKIE TOWARZYSTWO ARCHEOLOGICZNE I KOMISJE ARCHEOLOGICZNE TOWARZYSTW NAUKOWYCH

105. DEMBIŃSKA Maria: Pradzieje Pomorza Wschodniego. (Sesja Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w Gdańsku 7 V 1961 r.). *Nauka Polska*. R. 9: 1961 nr 4 (36) s. 203—205.

106. GÓRSKA I[rena]: Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w Gdańsku w dniach od 6 do 8 maja 1961 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 28: 1962 s. 206.

107. GÓRSKA I[rena], KOZŁOWSKA R[yta]: Walny Zjazd Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w Gdańsku. *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 s. 235—236, ryc. 1.

108. KUSZEWSKA E[lżbieta]: Polskie Towarzystwo Archeologiczne — Oddział w Gdańsku [Sprawozdanie z działalności za 1959 rok]. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R. 4: 1961 nr 1—2 s. 245—246.

109. KUSZEWSKI Józef: Oddział Toruński Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w roku 1960. *Zapiski Historyczne*. R. 26: 1961 z. 4 s. 157.

110. ŁUKA L[eon]: Działalność Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Archeologicznego w 1959 r. *Z otchłani wieków*. R. 26. 1960 s. 259—260.

111. ŁUKA Leon Jan: Działalność Komisji Archeologicznej Gdańskiego Towarzystwa Naukowego za r. 1959. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. R 4: 1961 nr 1—2 s. 240—241.

112. [ŁUKA Leon Jan]: Polskie Towarzystwo Archeologiczne — Oddział Gdański. [Sprawozdanie za okres 1953—1957]. *Gdańskie Zeszyty Humanistyczne*. [R.] 2: 1959 [nr] 1—2 s. 232.

11. NAUKI POMOCNICZE

a — Numizmatyka

113. GUMOWSKI Marian: Ein Thorner Fund von Brakteaten des deutschen Ordens. *Berl. Numism. Zeitschrift*. 1959/1960 nr 25—26 ss. 15, odb.

114. GUMOWSKI Marian: Medaliony rzymskie na ziemiach polskich *Meander*. R. 15: 1960 z. 11/12 s. 586—603.

Rec.: Kiersnowski R[yszard], *Wiadomości Numizmatyczne*. R. 5: 1961 z. 2/3 s. 179—180.

115. GUMOWSKI Marian: Medaliony rzymskie w Polsce. *Filomata*. 1960 nr 149 s. 84—90.

116. GUMOWSKI Marian: Moneta arabska w Polsce IX i X wieku. *Zapiski Historyczne*. T. 24: 1958/1959 z. 3/4 s. 7—61, mapy 2, tabl. 1.

Rec.: Kiersnowski Ryszard, *Wiadomości Numizmatyczne*. R. 3: 1959 z. 3/4 s. 224—226.

117. GUMOWSKI Marian: Moneta rzymska w Polsce. *Przegląd Archeologiczny*. T. 10: 1954—1956 s. 87—149, mapa.

Rec.: Wielowiejski J[erzy], *Archeologia*. T. 10: 1958 s. 247—251.

118. GUMOWSKI Marian: Monety rzymskie w Polsce (Streszczenie pracy). *Sprawozdania Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. R. 6: 1952 s. 71—73.

119. GUMOWSKI Marian: Moneta u Krzyżaków. *Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. T. 17: 1952 z. 3/4 s. 7—68, tabl. 3.

Rec.: Haisig Marian, *Archeologia*. T. 5: 1952—1953 s. 190—191.

120. GUMOWSKI Marian: Polskie skarby monet X—XI wieku. Katalog. Warszawa 1955 4° ss. 222, mapa. Kierownictwo Badań nad Początkami Państwa Polskiego. Powielane.

121. GUPIENIEC Anatol: Monety średniowieczne znalezione na terenie Gdańska. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 9: 1963 s. 167—191, ryc. 1, tab. 1, tabl. 1, sum. s. 191—192.

122. KIERSNOWSKA Teresa, KIER-SNOWSKI Ryszard: Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Pomorza: Materiały. Warszawa—Wrocław 1959 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 4° ss. 134, nlb. 2, tabl., mapa, bibliogr. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Polskie Badania Archeologiczne. T. 4.

123. KIERSNOWSKA Teresa, KIER-SNOWSKI Ryszard: Z dziejów obrotu kruszcowego w Polsce wczesnofeudalnej w świetle skarbu ze wsi Stojkowo, pow. Kołobrzeg. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 5—54, ryc. 10, tabl. 7.

Rec.: Tabaczyński Stanisław, *Archeologia Polski*. T. 1: 1957 s. 278—282.

Spraw.: Sikorska Izabela, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 489—490.

124. KIERSNOWSKI Ryszard: Część skarbu wczesnośredniowiecznego ze wsi Luzino, pow. Wejherowo. *Pome-*

rania Antiqua. [T. 1]: 1965 s. 213—226, tabl. 2, sum.

125. KRZYŻANOWSKA Aleksandra: Skarb monet rzymskich brązowych z Gdańska. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 147—154, ryc., sum.

126. ROZENKRANZ Edwin: Mennica książęca w Tczewie w XIII wieku. *Zapiski Historyczne*. T. 26: 1961 z. 1 s. 47—53, ryc. 1.

Rec.: Kiersnowski Ryszard, *Wiadomości Numizmatyczne*. R. 5: 1961 z. 4 s. 237—238.

127. SUCHODOLSKI Stanisław: Lokalizacja najdawniejszych mennic polskich. *Archeologia Polski*. T. 7: 1962 z. 2 s. 315—329.

b — Antropologia

Zob. poz. 135, 138, 148, 161, 251, 262, 294, 295, 296, 365.

128. WIERCIŃSKI Andrzej: Zagadnienie pobytu Gotów na ziemiach polskich w świetle danych antropologicz-

nych. *Przegląd Antropologiczny*. T. 21: 1955 s. 892—914, sum., sod.

c — Językoznawstwo

Zob. poz. 146, 147, 149, 150, 154, 155, 157, 158, 159, 160, 238, 329, 352, 357.

129. BROCKI Zygmunt: Niektóre nazwy wodne Powiśla. (Nazewnictwo urzędowe a nazewnictwo literatury i kartografii. Braki w katalogu nazw). *Rocznik Gdański*. T. 23: 1964 s. 207—242, map 3, bibliogr.

130. KURYŁOWICZ Jerzy: Germańsko-słowiańskie stosunki językowe. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 99—100.

131. MILEWSKI Tadeusz: Nazwy z obszaru Polski podejrzane o pochodzenie wenetyjskie lub illyryjskie. *Slavia Antiqua*. T. 11: 1964 s. 37—86, mapa 1, sum.

132. RUDNICKI Mikołaj: Najazd gocki na dorzecze Wisły około początków naszej ery. *Slavia Occidentalis*. T. 22: 1962 s. 41—47, rés.

12. ETNOGENEZA SŁOWIAN (WYBÓR PRAC UWZGLĘDNIAJĄCYCH ŹRÓDŁA Z POMORZA GDAŃSKIEGO)

133. BUJAK Franciszek: Wenedowie na wschodnich wybrzeżach Bałtyku. Bydgoszcz—Toruń 1948 4° ss. VII, 72 Wydawn. Inst. Bałt. Prace Badawczo-Naukowe. Ser. Rozprawy.

Rec.: Łowmiański Henryk, *Jantar*. R. 6: 1948 s. 329—331.

134. BUJAK Franciszek: Wenedowie na wybrzeżach Bałtyku. *Sprawozdania Polskiej Akademii Umiejętności*. T. 47: 1946 s. 85—91.

Spraw.: M[a]jewski K[azimierz], *Archeologia*. R. 1: 1947 s. 213—214.

135. CZEKANOWSKI Jan: Prazasiedlenie dorzeczy Odry i Wisły w świe-

tle badań antropologicznych. *Przegląd Zachodni*. [R. 2]: 1946 s. 969—973.

136. HENSEL Witold: O tzw. bałto-słowiańskiej archeologicznej wspólności kulturowej. Z Polskich Studiów Sławistycznych. T. 1 Warszawa 1958 s. 149—158.

137. JAŻDŻEWSKI Konrad: Atlas do pradziejów Słowian. Cz. 1. Mapy. Cz. 2. Tekst. 1948—1949.

Zob. poz. 5.

138. KOČKA Wojciech: Zagadnienia etnogenezy ludów Europy. Wrocław 1958 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 296, tabl. 3, tab. 5, mapy 3, Zsfg. Pol.

Akad. Nauk. Zakład Antropologii. Prace i Materiały Antropologiczne. Nr 22.

Zob. poz. 148 i 161.

139. KOSTRZEWSKI Józef: Bałto-słowianie i początki Słowian. *Przegląd Zachodni*. [R. 2]: 1946 s. 169–173.

140. KOSTRZEWSKI Józef. Prasłowiańszczyzna. Zarys dziejów i kultury Proslowian. Poznań 1946 8° ss. 164, ryc. 68, mapy. Księgarnia Akademicka.

141. KOSTRZEWSKI Józef: Stosunki między kulturą łużycką i bałtyjską a zagadnienie wspólnoty językowej bałto-słowiańskiej. *Slavia Antiqua*. T. 5: 1954–1956 s. 1–75, ryc. 47, rés.

Rec.: Dąbrowski Jan, *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. R. 1: 1957 nr 3 s. 188–189, — tenże, *Rocznik Olsztyński*. T. 1: 1958 s. 269–270.

142. KOSTRZEWSKI Józef: Zagadnienie ciągłości zaludnienia ziem polskich w pradziejach (od połowy 2 tysiąclecia p.n.e. do wczesnego średniowiecza). Poznań 1961 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 143, nlb. 2, ryc. 21, tabl. 5, sum. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Archeologicznej. T. 4 z. 3.

143. KOSTRZEWSKI Józef: Zagadnienie ciągłości zaludnienia ziem polskich w pradziejach. *Sprawozdania Pozn. Tow. Nauk*. Nr 58: 1960 s. 42–45.

144. KOSTRZEWSKI Józef: Zagadnienie ciągłości zaludnienia ziem polskich w pradziejach. *Szczecin*. 1960 z. 4–5 s. 9–27, Zsf.

145. KOSTRZEWSKI Józef: Zur Frage der Siedlungstätigkeit in der Urgeschichte Polens. Von der Mitte d. II Jahrtausends v.u.Z. zum frühen Mittelalter. Wrocław 1965 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 132, nlb. 4, tabl. 8.

146. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: O pochodzeniu i praojczyźnie Słowian. Poznań 1946 Instytut Zachodni 8° ss. 237, nlb. 1, map 6, wykres 1. Prace Instytutu Zachodniego. Nr 1.

Rec.: Czekanowski Jan, *Nauka i Sztuka*. R. 2. T. 3: 1946 s. 46–59, — Dąbrowski Jan, *Tygodnik Powszechny*. R. 2: 1946 nr 17 s. 4, — Jażdżewski Konrad, *Roczniki Historyczne*. R. 16: 1947 s. 236–243, — tenże, *Bellona*. T. 2: 1946 półr. 1 s. 467–410 — Kostrzewski Józef, *Przegląd Zachodni*. [R. 2]: 1946 s. 168–173 — Kuraszkiewicz Władysław, *Lud*. T. 36: 1939–1945 [druk: 1946] s. 381–386 — Kwiatkowski Remigiusz, *Wiedza i Życie*. R. 15: 1946 s. 74–76 — Nosek Stefan, *Lud*. T. 37: 1946 s. 319–328 — Otrębski Jan, *Slavia Occidentalis*. T. 18: 1939–1947 s. 446–459 — Papée Stefan, *Odrodzenie*. R. 3: 1946 nr 28 s. 10 — Rospond Stanisław, *Jan-tar*. R. 4: 1946 z. 1 s. 74–78 — Rudnicki Mi-kołaj, *Slavia Occidentalis*. T. 18: 1939–1947 s. 404–446, Safarewicz Jan, *Rocznik Sławistyczny*. T. 16: 1948 s. 28–40 — Urbańczyk S[tanisław]. *Język Polski*. R. 26: 1946 s. 24–27 — Wojciechowski Z[ygmunt], *Journal of Centr. Europ. Affairs*. Vol. 7: 1947 No 3 s. 314–317.

Polem.: Lehr-Splawiński Tadeusz, *Przegląd Zachodni*. [R. 3]: 1947 s. 147–153.

147. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Podstawy indoeuropejskie wspólnoty bałto-słowiańskiej. Z polskich badań sławistycznych. Prace językoznawcze i etnogenetyczne na IV Międzynarodowym Kongresie Sławistycznym w Moskwie 1958. T. 1. Warszawa 1958 s. 125–126.

148. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Rzut oka na etnogenezę Słowian ze strony antropologów na marginesie prac Wojciecha Kočki i Jana Czekanowskiego. *Archeologia Polski*. T. 5: 1969 s. 135–147.

149. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Tło archeologiczne wspólnoty językowej bałto-słowiańskiej. *Slavia Antiqua*. T. 7: 1960 s. 1–11, rés.

Rec.: Antoniewicz Jerzy, *Acta Balto-Slavica*. Vol. 2: 1965 s. 341–349.

150. MILEWSKI Tadeusz: Badania Tadeusza Lehra-Splawińskiego nad

kontaktami słowiańsko-germańskimi. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951. T. 2 s. 593—600.

151. NALEPA Jerzy: Z dyskusji o przynależności etnicznej kultury łużyckiej. *Slavia Occidentalis*. T. 22: 1962 s. 9—40, rés.

152. NOSEK Stefan: Słowianie w pradziejach ziem polskich. Kraków 1946. Spółdzielnia Pomocy i Urządzenia Szkolne 8° ss. 166, nlb. 1, ryc. 132, map 14.

Rec.: Hensel Witold, *Przegląd Wielkopolski*. R. 2: 1946 s. 122—123 — [Antoniewicz Jerzy] *J. Ant., Dziś i Jutro*. R. 2: 1946 nr 10 s. 6—7.

153. NOSEK Stefan: Zagadnienie Prasłowiańszczyzny w świetle prehistorii. *Światowit*. T. 19: 1946/47 [druk:] 1948 s. 1—177, ryc. 26, tabl. 44, mapy 2, rés.

154. OTRĘBSKI Jan: Rozwój wzajemnych stosunków między grupą językową bałtyjską a słowiańską. W: *Z polskich studiów slawistycznych*. T. 1 Warszawa 1958 s. 146—148.

155. OTRĘBSKI Jan: Slavjano-baltijskoje jazykovoje jedinstvo. *Voprosy jazykoznanija*. 1954 z. 5 s. 27—42, z. 6 s. 29—46.

156. PLEZIA Marian: Neurowie w świetle historiografii starożytnej. *Przegląd Zachodni*. R. 8: 1952 T. 2 s. 247—269, mapa.

Rec.: Tymieniecki Kazimierz, *Roczniki Historyczne*. T. 20: 1951—1952 s. 181—186.

157. RUDNICKI Mikołaj: Prasłowiańszczyzna: Lechia—Polska. [T.] 1:

Wyłonienie się Słowian spośród ludów indoeuropejskich i ich pierwotne siedziby. Poznań 1959. Państw. Wyd. Nauk. Wydział Filologiczno-Filozoficzny. Prace Komisji Filologicznej. T. 19 z. 1.

Rec.: Milewski Tadeusz, *Rocznik Slawistyczny*. T. 22 cz. 1: 1962 s. 55—63 — Safarewicz Jan, *O praojczyźnie Słowian*. *Język Polski*. R. 39: 1959 z. 5 s. 361—367.

Polem.: Rudnicki Mikołaj, *Język Polski*. R. 39: 1959 z. 5 s. 367—371.

158. RUDNICKI Mikołaj: Prasłowiańszczyzna Lechia — Polska. T. 2: Wspólnota słowiańska, wspólnota lechicka — Polska. Poznań 1961. Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 310, nlb. 2, rés. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Filologiczno-Filozoficzny, Prace Komisji Filologicznej, T. 19 z. 2.

159. SAFAREWICZ Jan: Bałto-słowiańskie stosunki językowe. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*, Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 4—6.

160. SAFAREWICZ Jan: Przyczynki do zagadnienia wspólnoty bałto-słowiańskiej. *Sprawozdania Polskiej Akademii Umiejętności*. T. 46: 1945 nr 8 s. 192—202.

161. TYMIENIECKI Kazimierz: W sprawie etnogenezy ludów Europy, a w szczególności o Ligurach i północnej gałęzi Germanów. *Roczniki Historyczne*. R. 26: 1960 s. 9—54, rés.

Omówienie pracy z poz. 138.

162. TYMIENIECKI Kazimierz: Neurowie — Weleci. *Pamiętnik Słowiański*. T. 5: 1957 s. 20—69.

13. OGÓLNE

a — Źródła

163. KNAPOWSKI Roch: Zagadnienia chronologii i zasięgu podróży odkrywczych Piteasa z Marsylii. Poznań

1958 8° ss. 62, mapa 1. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historycznej. T. 18 z. 1.

164. LABUDA Gerard: Źródła, sagi i legendy do najdawniejszych dziejów Polski. Wyd... Warszawa 1960 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 345, nlb. 2, ryc.

Rec.: Brzostowski Tadeusz, *Życie i Myśl*. R. 12: 1962 nr 3/4 s. 214—223 — Łowmiański Henryk, *Acta Poloniae Historica*. Vol. 6: 1962 s. 119—123 — tenże, *Studia Źródłoznawcze*. T. 7: 1962 s. 165—167 — Tymieniecki Kazimierz, *Roczniki Historyczne*. T. 27: 1961 s. 205—225.

165. LABUDA Gerard: Źródła skandynawskie i anglosaskie do dziejów Słowiańszczyzny. Wyd. ... Warszawa 1961. Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 261, nlb. 2, tabl., mapa 1 luźno. Źródła Objaśniające Początki Państwa Polskiego. Źródła Nordyckie. T. 1. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Z zasiłku Komitetu Obchodu Tysiąclecia Państwa Polskiego.

Rec.: Brzostowski Tadeusz, *Życie i Myśl*. R. 12: 1962 s. 214—223.

166. LEWICKI Tadeusz: Bałtyk w opisach autorów arabskich IX—X w. *Przegląd Orientalistyczny*. Z. 1: 1948 s. 52—67.

167. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Zagadnienie słowiańskich i bałtyjskich nazw plemiennych w Sarmacji europejskiej Ptolomeusza. *Acta Baltico-Slavica*. Vol. 1: 1964 s. 25—47.

168. PĄKCIŃSKA Maria: Pytheas z Marsylii. *Filomata*. 1961 nr 148 s. 443—448.

b — Opracowania ogólne

169. GARDAWSKI Aleksander, GĄSOWSKI Jerzy, RAJEWSKI Zdzisław: Archeologia i pradzieje Polski. Warszawa 1957 Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° ss. 227, nlb. 1, ilustr.

Not. bibl.: B[ukowski] Z[bigniew], *Z otchłani wieków*. R. 24: 1958 s. 342—343.

170. GARDAWSKI Aleksander, GĄSOWSKI Jerzy: Polska starożytna i wczesnośredniowieczna. Warszawa 1961 Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych 8° ss. 249, nlb. 2, ilustr., mapy 4.

Rec.: Kostrzewski J[ózef], *Wiadomości Archeologiczne*. T. 29: 1963 s. 94—95 — Szymański Józef, *Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. R. 5: 1962 nr 3 s. 88—93.

171. KOSTRZEWSKI Józef: Pradzieje Polski. Poznań 1949. Księgarnia Akademicka 8° ss. 291, tabl. 25, ryc. 46, tab. 1.

172. KOSTRZEWSKI Józef, CHMIELEWSKI Waldemar, JAŹDŹEWSKI Konrad: Pradzieje Polski. Wyd. 2. Wrocław 1965 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 428, ilustr.

173. KULIKOWSKI Józef: Dzieje rybołówstwa morskiego w zarysie. Gdynia 1960 8° ss. 260, ilustr.

174. MOLDENHAWER Konstanty, KULEWICZ Wacław: Odkrycia lnu w wykopaliskach na terenie Polski. *Archeologia Polski*. T. 4: 1961 z. 1 s. 111—118, ryc. 2.

175. NOSEK Stefan: Przedhistoryczne budownictwo mieszkalne na ziemiach polskich. (Referat wygłoszony na Walnym Zgromadzeniu Polskiego Towarzystwa Ludoznawczego w Toruniu 1949 r.). *Lud.* T. 39: 1948—1951 s. 253—290, ryc. 19, sod. s. 708—710, sum. s. 732—736.

Rec.: Abramowicz Andrzej, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 2: 1954 nr 3 s. 732—736.

176. ROPELEWSKI Andrzej: Z przeszłości rybołówstwa na Bałtyku Południowym (Szkice historyczne). *Gospodarka Wodna*. R. 7: 1955 nr 4 s. 24—25, nr 5 s. 26—27, nr 6 s. 26—27, nr 7 s. 26—27, nr 9 s. 24—26, nr 11 s. 26—27, nr 12 s. 26—27, mapy, ryc.

177. TYMIENIECKI Kazimierz: Między Bałtykiem i morzami południowymi. (Z dziejów migracji słowiańskich). *Slavia Antiqua*. T. 9: 1962 s. 9—36, rés.

178. TYMIENIECKI Kazimierz: Ziemia polskie w starożytności. Ludy i kultury najdawniejsze. Poznań 1951. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych 4° ss. XXIV, 834, nlb. 1, map 18.

Koment.: Kostrzewski J[ózef], *Z otchłani wieków*. R. 20: 1951 s. 177.

Rec.: Majewski Kazimierz, *Kwartalnik Historyczny*. R. 60: 1953 s. 202—219 — Antoniewicz Włodzimierz, *Archeologia Polski*. T. 1: 1957 s. 215—231.

Polem.: Tymieniecki Kazimierz, *Archeologia Polski*. T. 2: 1958 s. 389 — Antoniewicz Włodzimierz, *Archeologia Polski*. T. 4: 1960 s. 359—377 — Tymieniecki Kazimierz, *Archeologia Polski*. T. 4: 1960 s. 345—357, — Górski Karol, *Scando-Slavica*. Vol. 6: 1960 s. 196—203, — Sułowski Zygmunt, *Zeszyty Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego*. R. 1: 1958 nr 2 s. 93—102.

c — Opracowania regionalne

179. JAMKA Rudolf: Pomorze w czasach prehistorycznych. Kraków 1945. Polski Zw. Zachodni 16° ss. 15, nlb. 1, map. 5. Uniwersytet Jagielloński i Akademia Górnicza. Kurs Naukowo-Informacyjny o Ziemiach Zachodnich. Nr 20.

180. KLEIST Diether: Die urgeschichtlichen Funde des Kreises Schlawe. 3 Beiheft zum Atlas der Urgeschichte. Hamburgisches Museum für Völkerkunde und Vorgeschichte. 1955 4° ss. 39, tabl. 50.

Rec. Hamling Alicja, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 3: 1957 s. 289—292.

181. KOSTRZEWSKI Józef: Pradzieje Pomorza. Wrocław 1966 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 200, tabl. 24, ryc. 75, sum.

182. KOSTRZEWSKI Józef: Studien über die ältere Eisenzeit in Polen. *Acta Archaeologica*. Vol. 29: 1958 s. 51—94, ryc. 28, map 6.

183. KOSTRZEWSKI Józef: Wytwórczość metalurgiczna w Polsce od wczesnego okresu żelaznego. *Przegląd Archeologiczny*. T. 9: 1951—1952 s. 177—213, ryc. 47.

184. LA BAUME Wolfgang: Die Vorgeschichte. W. Ostpreussen, Leistung und Schicksal, hrsg. v. Fr. Gau-se. Essen 1958 s. 83—91, ilustr.

Rec.: Antoniewicz Jerzy, *Rocznik Olsztynski*. T. 3: 1960 s. 279—281.

185. LA BAUME Wolfgang: Ost-deutsche Frühzeit. Kiel 1959 Schwen-tine Verl. 8° ss. 19, tabl. 31.

Rec.: Kostrzewski J[ózef], *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna*. Nr 8: 1962 s. 137—138.

186. LECIEJEWICZ Lech: Pomorze. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 96—97.

187. ŁĘGA Władysław: Mierzeja Wiśłana w pradziejach. *Z otchłani wieków*. R. 21: 1952 s. 102—105, ryc. 3.

187a. ŁĘGA Władysław: Żuławy Gdańsko-Malborskie w świetle wykopalisk. *Przegląd Archeologiczny*. T. 9: 1950—1953 s. 287—296, ryc. 9, mapa.

188. ŁUKA Alicja, ŁUKA Leon Jan: Pomorze Wschodnie w czasach najdawniejszych. W: Pomorze Gdańskie. Nr 1. Szkice polityczno-gospodarcze. Gdańsk 1965 s. 34—56, ryc. 7.

189. MILEWSKI Józef: Dzieje Starogardu Gdańskiego. Miasto i powiat. Gdynia 1959 Wydawnictwo Morskie 8° ss. 256, ilustr.

M. in. rozdział: U podstaw historii. Pradzieje Ziemi Kociewskiej.

190. ORŁOWSKI Janusz: Pradzieje Ziemi Kociewskiej na tle pradziejów Pomorza. W. Kociewie. Materiały I Konferencji popularnonaukowej zorganizowanej 13 maja 1962 r. w Starogardzie Gd. Gdańsk 1962 Tow. Rozw. Ziem Zach. 8° s. 5—33. Powielane.

191. POTEMSKI Czesław: Najdawniejsze dzieje Bydgoszczy i okolicy. W: Bydgoszcz — Historia — Kultura — Życie. gospodarcze. Gdynia 1959 s. 62—71.

Not. bibl.: Bukowski Z[bigniew], *Wiadomości Archeologiczne*. T. 28: 1962 s. 97.

192. POTEMSKI Czesław: Problematyka badań archeologicznych w powiecie bydgoskim. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. Wydział Nauk Humanistycznych. Seria C nr 2. *Prace Komisji Historii*. T. 1: 1963 s. 5—28, ryc. 5.

193. POTEMSKI Czesław: Pradzieje Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego.

Bydgoszcz 1963. Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 160, nlb. 4, tabl. 21, map 5, bibliogr., Zsf. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału Nauk Humanistycznych. Seria C nr 1.

194. TYMIENIECKI Kazimierz: Pomorze bałtyckie w starożytności. *Zapiski Historyczne*. T. 22: 1957 s. 1/3 s. 7—65.

195. ZIELONKA Bonifacy: Powiat tucholski w świetle zabytków archeologicznych. W: Tuchola. Zarys monograficzny. Toruń 1962 s. 19—42, ryc. 5, mapa 1.

196. ZIELONKA Bonifacy: Zabytki archeologiczne województwa bydgoskiego. Bydgoszcz 1959 Prez. Woj. Rady Nar. w Bydgoszczy 8° ss. 33, nlb. 3, tabl. 12.

Słowo wstępne: Żurowski Tadeusz.

Not. bibl.: Żurowski T[adeusz], *Z otchłani wieków*. R. 25: 1959 s. 349—350.

B. DZIAŁ SZCZEGÓŁOWY

1. EPOKA KAMIENTA

a — Opracowania i materiały

197. GIMBUTAS Marija: On the origin of North Indo-Europeans. Odb. z *American Anthropologist*. Vol. 54 nr 4 October—December 1952 s. 602—661, mapy 3.

Rec.: Gardawski A[leksander], *Rocznik Olsztyński*. T. 1: 1958 s. 265—266.

198. GIMBUTAS Marija: The Prehistory of Eastern Europe. Part I. Mesolithic, neolithic and copper Age Cultures in Russia and the Baltic Area. American School of Prehistoric Research. Peabody Museum, Harvard University. Bulletin No 20, Cambridge Massachusetts (USA) 1956 ss. 241, tabl. 50, ryc. 126.

Rec.: Kowalczyk Jan, *Rocznik Olsztyński*. T. 2: 1959 s. 268—269.

199. GOSŁAWSKA Halina: Zabytki neolityczne z Rzęczkowa (pow. toruński). Katalog. *Rocznik Muzeum w Toruniu*. T. 1: 1963 z. 3 s. 49—65, tabl. 2.

200. JAŻDŻEWSKI Konrad: Kultura pucharów lejkowatych w Polsce Za-

chodniej i Środkowej. Poznań 1936 Pol. Tow. Prehist. 8° ss. nlb. 6, 457, tabl. 69, mapy. Biblioteka Prehistoryczna. T. 2.

Rec.: Łęga Władysław, *Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. T. 12: 1946 s. 91—92.

201. JAŻDŻEWSKI Konrad: Rzut oka na pierwsze 10 000 lat osadnictwa w rejonie dolnej Wisły. W: Z przeszłości Pomorza Wschodniego. Wrocław—Warszawa—Kraków 1962 s. 11—29, ryc. 7, sum. s. 109—110.

Rec.: Szwed Jerzy, *Rocznik Gdański*. T. 24: 1965 s. 235—238.

202. KILIAN Lothar: Haffküstenkultur und Ursprung der Balten. Bonn 1955 ss. 344, tabl. 56, map 18. Nakł. R. Habelt.

Rec.: Kostrzewski Józef, *Archeologia Polski*. T. 4: 1960 z. 2 s. 377—384.

203. KOBUSIEWICZ Michał: Neolityczne pracownie krzemieniarskie z Pałcza, w pow. bydgoskim. *Przegląd Archeologiczny*. T. 16: 1963 s. 131—135, ryc. 5, rys.

204. KOBUSIEWICZ Michał, POTEMSKI Czesław: Nowe materiały do znajomości epoki kamiennej w powiecie bydgoskim. Bydgoskie Towarzystwo Naukowe. Wydział Nauk Humanistycznych. Seria C nr 3. *Prace Komisji Historii*. T. 2: 1964 s. 5—31, ryc. 18, Zsf.

205. LUBICZ-NIEZABITOWSKI Edward: Tragiczny epilog polowania sprzed 5000 lat. *Z otchłani wieków*. R. 16: 1947 s. 162—163, ryc. 2.

206. ŠTURMS Eduard: Der Bernsteinschmuck der östlichen Amphorenkultur. W: *Documenta dedicata Wolfgang La Baume*. Bonn 1956 s. 13—20, tabl. 3.

Rec.: Szwed Jerzy; *Rocznik Gdański*. T. 22: 1963 s. 267—268.

b — Komunikaty

207. HOŁOWIŃSKA Z[ofia]: Stanowisko kultury rzucewskiej w Elblągu. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 25: 1958 s. 270—271, ryc. 1.

2. WCZESNA EPOKA BRĄZU

a — Opracowania i materiały

208. KERSTEN Karl: Die Funde der älteren Bronzezeit in Pommern. Hamburg 1958 8° ss. nlb. 3, 112, tabl. 10, mapa. 7 Beiheft zum Atlas der Urgeschichte.

Rec.: Kostrzewski Józef, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 4: 1958 s. 431—432.

209. SZYMAŃSKA Aleksandra: Nowe stanowiska z I. okresu epoki brą-

zu na Pomorzu Gdańskim. *Rocznik Gdański*. T. 21: 1962 s. 281—284, tabl. 2.

b — Komunikaty

210. ŁUKA Leon Jan: Skarb z wczesnej epoki brązowej z miejscowości Wicko, pow. Lębork. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 203—204, ryc. 4.

3. KULTURA ŁUŻYCKA

a — Opracowania i materiały

211. ANTONIEWICZ Jerzy: Osiedla obronne okresu wczesnożelaznego w Prusach. *Światowit*. T. 25: 1964 s. 5—211, ryc. 16, tabl. 42.

Rec.: Szafranski Włodzimierz, *Acta Baltico-Slavica*. Vol. 4: 1966 s. 159—174.

212. ANTONIEWICZ Jerzy: Zagadnienie wczesnożelaznych osiedli obronnych na wschód od dolnej Wisły i w dorzeczu rzeki Pregoly. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 327—368, tabl. 2, ryc. 20, sum., sod.

Spraw.: Dąbrowski Jan, *Rocznik Olsztyński*. T. 1: 1958 s. 270—272.

Rec.: Szafranski Włodzimierz, *Archeologia Polski*. T. 1: 1957 s. 248—260.

213. DĄBROWSKI Jan: Badania na grodzisku Łęcze, pow. Elbląg w roku 1958. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 z. 3/4 s. 266—272, ryc. 4, tabl. 2.

214. DĄBROWSKI Jan: Badania wykopaliskowe na grodzisku Łęcze, pow. Elbląg. *Rocznik Elbląski*. R. 1: 1961 s. 199—206, ryc. 3.

215. DMOCHOWSKI Antoni Ignacy: Wyniki prac wykopaliskowych na grodzisku w Tolkmicku pow. elbląski w roku 1959. *Rocznik Elbląski*. T. 2: 1963 s. 271—286, ryc. 11.

216. GEDL Marek: Szkieletowy obzrądek pogrzebowy w kulturze łużyckiej. Kraków 1964 8° ss. 147, mapy 3, tabl. 8. *Zeszyty Naukowe Uniwersyte-*

tu Jagiellońskiego XC, *Prace Archeologiczne*. Z. 6.

217. GIMBUTAS Marija: A survey of the Bronze Age in the South-eastern Baltic Area. *Światowit*. R. 23: 1960 s. 389—433, ryc. 39.

Rec.: Dąbrowski Jan, *Archeologia Polski*. T. 8: 1962 s. 375—380.

218. KOSTRZEWSKI Józef: Die nördliche Peripherie der Lausitzer Kultur. W: Bericht über den V. Internationalen Kongress für Vor- und Frühgeschichte Hamburg von 24. bis 30. August 1958, Berlin 1961 s. 480—482.

219. KOSTRZEWSKI Józef: Die nördliche Peripherie der Lausitzer Kultur. *Archeologia Polona*. T. 2: 1959 s. 16—50, ryc. 32.

220. KOSTRZEWSKI J[ózef]: Entgegnung zur Besprechung meines Buches „Kultura łużycka na Pomorzu”, Poznań 1956, durch H. J. Eggers. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 8: 1962 s. 123—129.

221. KOSTRZEWSKI Józef: Kultura łużycka na Pomorzu. Sprawozdania z czynności wydawniczej i posiedzeń naukowych oraz Kronika Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. I.X.1953 — 31.XII.1956. Nr 7: 1959 s. 118—119.

222. KOSTRZEWSKI Józef: Kultura łużycka na Pomorzu. Poznań 1958. Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 435, nlb. 1, tabl. 3, mapy 4, ryc., pl., bibliogr., Zsf. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. *Prace Komisji Archeologicznej*. T. 3.

Rec.: Łęga Władysław, *Rocznik Gdański*. T. 19/20: 1960/1961 s. 451—454.

Polem.: Eggers H. J., *Archaeol. Geographica*. Jg. 8/9: 1959/1960 s. 51—55, — Kostrowski Józef, *Prace i Materiały Mu-*

zeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna. Nr 8: 1962 s. 115—129.

223. KOSTRZEWSKI Józef: Północna peryferia kultury łużyckiej. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 4: 1958 s. 7—16, sum.

224. KOSTRZEWSKI Józef: Ze studiów nad wczesnym okresem żelaznym w Polsce. *Slavia Antiqua*. T. 4: 1953 s. 22—70, ryc. 22, map 5.

225. KOWIAŃSKA Mieczysława: Brązowe wisioriki ażurowe typu pomorskiego. *Przegląd Archeologiczny*. T. 8: 1948—1949 s. 46—51, ryc. 7.

226. KUBASIEWICZ Marian: Zwięrzęce szczątki kostne z grodziska w Tolkmicku (pow. elbląski). *Rocznik Elbląski*. R. 2: 1963 s. 287—298, ryc. 8.

227. ŁĘGA Władysław: Ziemia chełmińska na przełomie epoki brązu i żelaza. *Rocznik Grudziądzki*. R. 1: 1960 s. 205—250, ryc. 35, mapa.

Rec.: Łuka Leon Jan, *Rocznik Gdański*. T. 22: 1963 s. 263—267.

228. ŁUKA Leon Jan: Importy włoskie i wschodnio-alpejskie oraz ich naśladownictwa na obszarze kultury łużyckiej okresu halsztackiego w Polsce. *Slavia Antiqua*. T. 6: 1957—1959 s. 1—99, ryc. 38, mapy 4 pod opaską, rés.

Na s. 90—92 o kontaktach łużycko-wschodniopomorskich.

229. ŁUKA Leon Jan: Importy włoskie i wschodnio-alpejskie w kulturze łużyckiej okresu halsztackiego w Polsce. *Dawna Kultura*. R. 3: 1956 s. 101—106, ryc. 5.

230. ŁUKA Leon Jan: [Pomorze Wschodnie] w dobie łużyckiej (II i I tysiąclecie przed n.e.). W: *Z przeszłości Pomorza Wschodniego*. Wrocław—

Warszawa—Kraków 1962 s. 30—35, sum. s. 110—111.

231. MALINOWSKI Tadeusz: Obrządek pogrzebowy ludności kultury łużyckiej w Polsce. *Przegląd Archeologiczny*. T. 14: 1961 s. 5—124, ryc. 148, map 31, rés.

232. MALINOWSKI Tadeusz: Uwagi na temat zbieżności pomiędzy kierunkami rozwoju niektórych form obrządku pogrzebowego ludności kultury łużyckiej w Polsce i ekspansji kultury pomorskiej. W: *Munera Archaeologica Iosepho Kostrzewski [...] oblata*. Poznań 1963: s. 201—229, ryc. 8, rés.

233. MALINOWSKI Tadeusz: Katalog cmentarzysk ludności kultury łużyckiej w Polsce. Warszawa 1961 4° T. 1 ss. 355, T. 2 ss. 310. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Powielane.

234. NIESIOŁOWSKA - HOFFMANN Anna: Ze studiów nad budownictwem plemion kultury łużyckiej. *Slavia Antiqua*. T. 10: 1963 s. 25—130, map 7, tabl. 5, rés.

235. NIEZABITOWSKI-LUBICZ Edward: Hodowla zwierząt i rybołówstwo u mieszkańców Polski zachodniej w okresie halsztackim (r. 700—400 przed Chr.) i wczesnohistorycznym (r. 600—1100 po Chr.). *Wiadomości Archeologiczne*. T. 16: 1939 [reedycja] s. 162—169, rés.

236. PIETRZAK Mirosław: Cmentarzysko kurhanowe kultury łużyckiej w Siemirowicach, pow. Lębork. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 5: 1959 s. 25—42, ryc. 4, tabl.

237. SPROCKHOFF Ernst: Jungbronzezeitliche Hortfunde der Südzone des Nördlichen Kreises (Periode V). Mainz 1956. T. 1—2. Römisch-Germanisches Zentralmuseum in Mainz. Katalog Nr 16.

Rec.: Kostrzewski Józef, *Przegląd Archeologiczny*. T. 10: 1954—1956 s. 419—421.

238. SZAFRĄŃSKI Włodzimierz: Über die Befestigungssiedlungen der früheisenzeitlichen Periode in Altpreussen. *Acta Baltico-Slavica*. Vol. 4: 1966 s. 159—174.

239. WASYLIKOWA Krystyna: Szczątki roślin uprawnych z grodziska halsztackiego w Kamieńcu koło Torunia. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. Vol. 25: 1956 s. 479—511, ryc. 6, tabl. 13.

240. ZIELONKA Bonifacy: Materiały z osiedla obronnego kultury łużyckiej w miejscowości Kamieniec, pow. Toruń. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 158—174, ryc. 16, tabl. 8.

Spraw.: Niesiołowska-Hoffmann Anna, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 531—532.

b — Komunikaty

241. WIĄCEK Barbara: Ślady osadnictwa we wsi Brusy, pow. Chojnice. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 27: 1961 s. 312—313, ryc. 1.

242. ZIELONKA Bonifacy: Ceramika z epoki brązu z miejscowości Turzno, pow. Toruń. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 z. 3/4 s. 391—392, ryc. 1.

4. KULTURA WSCHODNIOPOMORSKA

a — Opracowania i materiały

243. ANTONIEWICZ Jerzy: Geneza i chronologia pomorskich urn domko-

wych. *Przegląd Archeologiczny*. T. 7: 1946—1947 s. 93—98.

244. ANTONIEWICZ Jerzy: Wyobrażenia plastyczne na urnach twarzo-

wych kultury pomorskiej. Z *otchlani wieków*. R. 14: 1945 s. 20—28 ryc. 6.

245. ANTONIEWICZ Włodzimierz: Il problema dell'Espansione della civita della Pomerania nell'eta del Ferro. *Archaeologia Polona*. T. 7: 1964 s. 221—227, ryc. 2.

246. ANTONIEWICZ Włodzimierz: Zagadnienie ekspansji kultury pomorskiej w okresach Hallstatt C/D i La Tène I (Ha C/D i LT I). *Sprawozdania z Prac Nauk*. Wydż. Nauk Społ. R. 5: 1962 z. 3 (25) s. 11—12. Streszczenie referatu wygłoszonego na VI Międzynarodowym Kongresie Nauk Prehistorycznych i Protohistorycznych w Rzymie w 1962 r.

247. DOBROGOWSKI Tadeusz: Dwa cmentarzyska kultury pomorskiej w Szemudzie, pow. morskiego. *Przegląd Archeologiczny*. T. 8: 1948—1949 s. 299—314, ryc. 23.

248. DZIEDUSZYCKA Anna: Rysunki na urnach twarzowych jako źródła historyczne. *Dawna Kultura*. R. 2: 1955 s. 124—133, ryc. 6.

Not. bibl.: K[ostrzewski] B[ogdan], *Studia Źródłoznawcze*. T. 2: 1958 s. 236—237.

249. GEDL Marek, SZWED Jerzy: Cmentarzysko kultury pomorskiej w Starych Polaszkach, pow. Kościerzyna. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 59—104, tabl. 11, ryc. 14, sum.

250. GEDL Marek: Sprawozdanie z badań cmentarzyska kultury pomorskiej w Starych Polaszkach, pow. Kościerzyna. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 16: 1962 s. 92—94, sum.

251. GŁADYKOWSKA-RZECZYCKA Judyta: Materiał kostny z cmentarzyska ciepłanego ludności kultury pomorskiej z okresu lateńskiego (V—II w. p.n.e.) ze Starych Polaszek, pow. Kościerzyna. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 105—146, ryc. 23, sum.

252. HOŁOWIŃSKA Zofia: Osadnictwo z okresu wczesnożelaznego w Elblągu. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 25: 1958 s. 212—222 ryc. 7, tabl. 1.

253. JANOCHA Henryk: Zagadnienie przynależności etnicznej kultury pomorskiej w świetle dotychczasowych badań. *Sprawozdania Koszalińskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Koszalinie za lata 1959/1960* s. 27—39.

254. KLICHOWSKA Melania: Odciski zbóż i roślin strączkowych na ceramice kultury pomorskiej. *Przegląd Archeologiczny*. T. 14: 1961 s. 142—151, tabl. 5, tabl. 4, rés.

255. LA BAUME Wolfgang: Die pommerellischen Gesichtsturnen. Mainz 1963 8° ss. 194, tabl. 27, ryc. 1, map 5.

Rec.: Kostrzewski Józef, *Archeologia Polski*. T. 10: 1965 s. 273—276, — Łuka Leon Jan, *Rocznik Gdański*. T. 24: 1966 s. 238—241.

256. LA BAUME Wolfgang: Gestaltung und Bedeutung der Gesichtsdarstellung bei den hallstattischen Gesichtsturnen des nordischen Kreises. *Kölner Jahrbuch*. Bd. 2: 1956, s. 102—132, tabl. 9, ryc. 18.

Rec.: Łuka Leon Jan, *Rocznik Gdański*. T. 17/18: 1958/1959 s. 337—341.

257. LACHOWICZ Franciszek: Cmentarzysko kultury pomorskiej w Darskowie, pow. Bytów. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 10: 1964 s. 37—104, ryc. 21, tabl. 12, tab. 4, Zsf.

258. ŁUKA Alicja: Cmentarzysko z wczesnego i środkowego okresu lateńskiego w Tynwaldzie pow. suski. *Slavia Antiqua*. T. 5: 1954—1956 s. 302—357, ryc. 18.

259. ŁUKA Alicja: Kultura pomorska na Pomorzu Wschodnim. Gdynia 1959. Wydawnictwo Morskie 8° ss. 37, nlb. 2, tabl. 16, mapa, bibliogr., sum. Muzeum Pomorskie w Gdańsku.

260. ŁUKA Alicja: Nowe materiały do poznania kultury pomorskiej na Pomorzu. *Przegląd Archeologiczny*. T. 13: 1960 s. 175—190, ryc. 18, rés.

261. ŁUKA Alicja: Pomorze Wschodnie na początku epoki żelaza ok. VI—IV w. p.n.e. W: *Z przeszłości Pomorza Wschodniego*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1962 s. 36—45, ryc. 9, sum. s. 111.

262. ŁUKA Leon Jan i GŁADY-KOWSKA-RZECZYCKA Judyta: Analiza archeologiczno-antropologiczna grobów odkrytych w Miłoszewie i Niepoczułowicach w powiecie wejherowskim. *Rocznik Gdański*. T. 17/18: 1958—1959 s. 271—298, tabl. 18.

Rec.: Promińska Elżbieta, *Człowiek w czasie i przestrzeni*. R. 4: 1961 z. 3(15) s. 139—141.

263. ŁUKA Leon Jan: Kilka uwag o kontaktach łączących kulturę pomorską z kulturą łużycką we wczesnej epoce żelaza. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 51—58, sum.

264. ŁUKA L[eon] J[an]: Kultura pomorska. *Z otchłani wieków*. R. 29: 1963 s. 180—181, ryc. 3.

265. ŁUKA Leon Jan: Kultura wschodniopomorska na Pomorzu Gdańskim. T. 1. Wrocław 1966. Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 555, tabl., ryc. Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Biblioteka Archeologiczna. T. 19.

266. ŁUKA Leon Jan: Kultura wschodniopomorska. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 563—566, ryc. 2.

267. ŁUKA Leon Jan: New Materials on the Origins of the Pomeranian Culture in Eastern Pomerania. *Archaeologia Polona*. T. 4: 1962, s. 189—198, ilustr.

268. ŁUKA Leon Jan: Osadnictwo kultury pomorskiej na prawobrzeżnym

Powiślu i Wysoczyźnie Elbląskiej. *Rocznik Elbląski*. T. 3: 1966 s. 3—50, ryc. 16.

269. ŁUKA Leon Jan: O skarbach kultury pomorskiej na Pomorzu Gdańskim. Wybrane zagadnienia. W: *Munera Archaeologica Iosepho Kostrzewski*. Poznań 1963 s. 231—252, ryc. 8, mapa 1, tab. 1.

270. ŁUKA Leon Jan: Problem ekspansji kultury pomorskiej (głos w dyskusji). W: *Pierwsza Sesja Archeologiczna Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk*. Warszawa 5.V—8.V 1955. Warszawa 1957 s. 164—166.

271. ŁUKA Leon Jan: Ślady osadnictwa i cmentarzysko ludności kultury pomorskiej w Niebędzinie, pow. Lębork. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 5: 1959 s. 69—97, tabl. 5.

272. ŁUKA Leon Jan: Uwagi o niektórych kontaktach Pomorza Wschodniego z basenem Morza Śródziemnego we wczesnej epoce żelaza. *Archeologia Polski*. T. 8: 1963 s. 274—288, ryc. 4, mapa 1, sum.

273. MALINOWSKI Tadeusz: Early Iron Age face urne in Poland. *Archaeology*. Vol. 19: 1966 No 2 s. 120—127, ryc. 17.

274. MALINOWSKI Tadeusz: Popielnice twarzowe z wczesnej epoki żelaza w Polsce. *Z otchłani wieków*. R. 31: 1965 s. 253—264, ryc. 12.

275. NIKITINA W.B.: Pomorskaja kultura. Moskwa 1965 8° ss. 20. Instytut Archeologii Akademii Nauk SSSR.

Rec.: Łuka Leon Jan, *Rocznik Gdański*. T. 25: 1966 s. 339—342.

276. OELMANN Franz: Pfahlhausurnen. *Germania*. T. 37: 1959 z. 1—4, s. 205—223.

Spraw.: Hamling Alicja, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 5: 1959 s. 532—534.

277. PIASZYKÓWNA Maria: Popielnice z ornamentyką w kształcie napierśników oraz dwa napierśniki brązowe kultury pomorskiej. *Przegląd Archeologiczny*. T. 8: 1948—1949 s. 60—67, ryc. 6.

278. SIKORA Marian: Kilka uwag o genezie i przynależności etnicznej kultury pomorskiej. *Zapiski Koszalińskie*. R. 2: 1959 z. 3 s. 3—8.

279. SZWED Jerzy: Sprawozdanie z badań cmentarzyska kultury pomorskiej w Kolbudach, pow. Gdańsk. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 18: 1966 s. 84—89, ryc. 5.

280. SZYMAŃSKA Aleksandra: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na cmentarzysku kultury pomorskiej w Gdyni-Wzgórze Nowotki. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 18: 1966 s. 90—94, ryc. 4.

281. WIĄCEK Barbara: Cmentarzysko kultury pomorskiej w Rąbju, pow. Kartusy. *Rocznik Gdański*. T. 21: 1962 s. 265—280, ryc. 8, tabl. 4.

b — Komunikaty

282. BALCER B[ogdan]: Popielnica twarzowa z Lublewa, pow. Lębork. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 28: 1962 s. 393—394, ryc. 3.

283. K[MIECIŃSKI] J[ERZY]: Ciekawe naczynie kultury pomorskiej ze

Starogardu, pow. Starogard Gdański. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 82, ryc. 2.

284. K[MIECIŃSKI] J[ERZY]: Grób skrzynkowy kultury pomorskiej z miejscowości Żabno, pow. Starogard. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 420.

285. K[MIECIŃSKI] J[ERZY]: Grób skrzynkowy kultury pomorskiej z miejscowości Jackowo, pow. Lębork. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 420.

286. ŁUKA Leon Jan: Badania archeologiczne Muzeum Pomorskiego w Gdańsku w 1953 roku. *Z otchłani wieków*. R. 22: 1953 s. 191—193, ryc. 1.

287. PIETRZAK Mirosław: Nowe odkrycia kultury wschodniopomorskiej. *Z otchłani wieków*. R. 26: 1960 s. 252—254, ryc. 5, s. 365—367, ryc. 5.

288. SZYMAŃSKA Aleksandra: Nowe odkrycia kultury wschodniopomorskiej. *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 s. 42, R. 28: 1962 s. 72—76, ryc. 7, R. 29: 1963 s. 283—285, R. 31: 1965 s. 138—142, ryc.

289. WIĄCEK Barbara: Nowe odkrycia kultury wschodniopomorskiej. *Z otchłani wieków*. R. 25: 1959 s. 340, ryc. 1, R. 31: 1965 s. 140—141.

5. OKRES PÓŻNOLATEŃSKI I RZYMSKI

a — Opracowania i materiały

290. ANTONIEWICZ Włodzimierz: Zagadnienie Gotów i Gepidów na ziemiach polskich w okresie rzymskim. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 26—59, map 6.

291. BILIŃSKI Bronisław: Drogi świata starożytnego ku zachodnim zie-

miom polskim i problem Odry u Ptolemeusza. *Eos*. R. 41: 1940—1946 s. 157—196.

Rec.: Rudnicki Mikołaj, *Slavia Occidentalis*. T. 18: 1939—1947 s. 474—475, — M[ajewski] K[azimierz], *Archeologia*. T. 1: 1947 s. 246.

292. BILIŃSKI Bronisław: Drogi świata starożytnego ku ziemiom słowiańskim w świetle starożytnych świa-

dectw literackich. *Archeologia*. T. 1: 1947 s. 139—168, rés. s. 359—361.

293. BILIŃSKI Bronisław: Le vie dell'ambra, la Vistola e le geografiche di Tolomeo. *Archaeologia Polona*. Vol. 7: 1964 s. 135—150, ryc. 6.

293a. CHYŻEWSKA Maria, DRAGAN Romuald: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na cmentarzysku kurhanowym w Odrach, pow. Chojnice. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 18: 1966 s. 107—125, ryc. 15.

294. CZEKANOWSKI Jan: Goci. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 122—124.

295. CZEKANOWSKI Jan: Goci a Lechici i dowody antropologiczne. *Przegląd Antropologiczny*. T. 21: 1955 z. 2 s. 857—891, Zsf., sod.

296. CZEKANOWSKI Jan: Przyczynki antropologiczne do zagadnienia stosunków słowiańsko - germańskich. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 1—25.

297. EGGERS Hans Jürgen: Der römische Import im freien Germanien. *Atlas der Urgeschichte*. T. 1 Hamburg 1951 cz. 1. Tekst, ss. 212, cz. II. Tafeln und Karten, tabl. 16, mapy 64. + mapa składana.

Rec.: Wielowiejski Aleksander, *Archeologia*. T. 5: 1952—1953, s. 244—253, T. 6: 1954, s. 219—220, Przewoźna Krystyna, *Przegląd Zachodni*. R. 11: 1955 T. 1 s. 409—414.

298. GUMOWSKI Marian: Szlak bursztynowy. *Filomata*. 1960 nr 143 s. 170—180.

299. HEYM Waldemar: Drei Spätlatenegräberfelder aus Westpreussen. *Offa*. T. 17/18: 1959/1961 s. 143—170, ryc. 4, tabl. 12.

Rec.: Wołagiewicz Ryszard, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 8: 1962 s. 501—502.

300. JAMKA Rudolf: Fibule typu oczkowatego w Europie środkowej ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich. *Materiały Starożytne*. T. 10: 1964 s. 7—104, ryc. 56, sod., sum.

301. JASNOSZ Stanisław: Bursztyn. W. *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 206—207, ryc. 3.

302. JASNOSZ Stanisław: Importy rzymskie i prowincjonalno-rzymskie. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 260—262, mapą 1.

303. JASNOSZ Stanisław: Importy rzymskie i prowincjonalno-rzymskie. W. *Słownik Starożytności Słowiańskich*. Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 47—50, ryc. 2.

304. JASNOSZ Stanisław: Provincial Roman pottery in Poland. *Archaeology*. R. 13: 1960 nr 3 s. 178—181.

305. KMIĘCIŃSKI Jerzy, BLOMBERGOWA Magdalena, WALENTA Krzysztof: Cmentarzysko kurhanowe ze starszego okresu rzymskiego w Węśiorach, w pow. kartuskim. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 12: 1966 s. 37—122, tab. 5 pl. 1, tabl. 95, sum.

306. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Goci. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 124—126, ryc. 22.

307. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Niektóre społeczne aspekty epizodu gockiego w okresie środkowo-rzymskim na Pomorzu. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego*. Seria 1. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Z. 12: 1959 s. 3—22, tabl. 12, Zfs.

308. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Niektóre zagadnienia wędrówki Gotów w świecie wykopalisk w Węśiorach, w pow.

kartuskim. *Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Łódzkiego*. Seria 1. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Z. 8 (Historia): 1958 s. 37—49, tabl. 1, ryc. 14.

309. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Problem of the So-Called Gotho-Gepidian Culture in the Light of Recent Research. *Archaeologia Polona*. Vol. 4: 1962 s. 270—285, ryc. 7.

310. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Wenedowie a obcy przybysze. II w. p.n.e. — VI w. n.e. W: *Z przeszłości Pomorza Wschodniego*, Wrocław—Warszawa—Kraków 1962 s. 46—63, ryc. 6, sum. s. 112—113.

311. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Wędrówki Gotów na południe w świetle najnowszych badań archeologicznych. *Z otchłani wieków*. R. 25: 1959 s. 8—16, ryc. 8.

312. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Węsiory — Wybudowanie 1, distr. de Kartuzy, dep. de Gdańsk, Pologne. *Inventaria Archaeologica*. (1960), fasc. 4, pl. 27—28, fig. 1—37.

313. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Zagadnienie tzw. kultury gocko-gepidzkiej na Pomorzu Wschodnim w okresie wczesnorzymskim. *Łódź 1962 Zakł. Nar. im. Ossolińskich* 8° ss. 194, nlb. 1, tabl. 15, map 5, ilustr., bibliogr., sum. *Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II*. Nr 46. *Acta Archaeologica Lodziensia*. Nr 11.

Rec.: Kuszewski Józef, *Rocznik Gdański*, T. 22: 1963 s. 268—270, — Przewoźna Krystyna, *Archeologia Polski*. T. 10: 1965 s. 338—345, — Tymieniecki Kazimierz, *Roczniki Historyczne*. R. 31: 1965 s. 9—57, — Ziemińska-Odojowa Włodzimiera, *Komunikaty Mazursko-Warmińskie*. R. 7: 1963 s. 128—133.

314. KMIĘCIŃSKI Jerzy: Z problematyki migracji germańskich na ziemiach polskich. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficz-*

nego w Łodzi. Seria Archeologiczna. Nr 10: 1963 s. 77—86, sum.

315. KOLENDÓ Jerzy: Naczynie z Topolna-falsyfikatem. *Archeologia*. R. 16: 1965 s. 84—93, ryc. 6.

316. KONIK Eugeniusz: Rzymianie na naszych ziemiach. *Filomata*. 1960 nr 137 s. 336—368, ryc.

317. KOSTRZEWSKI Bogdan: Kultura grobów jamowych. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 560—561.

318. KOSTRZEWSKI Józef: Czy ludność Polski późnego okresu lateńskiego przybyła z Jutlandii? *Z otchłani wieków*. R. 21: 1952 s. 119.

319. KOSTRZEWSKI Józef: Czy państwo polskie zawdzięcza swe powstanie Gotom? *Przegląd Archeologiczny*. T. 9: 1960 s. 1—7, rés.

320. KOSTRZEWSKI Józef: Germanie przedhistoryczni w Polsce. *Przegląd Archeologiczny*. T. 7: 1946—1947 s. 65—89.

321. KOSTRZEWSKI Józef: Germańskie elementy w kulturze słowiańskiej. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 97—98, ryc. 9.

322. KOSTRZEWSKI Józef: Gockie elementy w kulturze słowiańskiej. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 128, ryc.

323. KOSTRZEWSKI Józef: Le probleme du séjour des Germains sur les terres de Pologne. *Archaeologia Polona*. Vol. 4: 1962 s. 7—44, bibliogr.

324. KOSTRZEWSKI Józef: Ślady archeologiczne pobytu drużyn germańskich w Polsce w pierwszej połowie I tysiąclecia naszej ery. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 100—112.

325. KOSTRZEWSKI Józef: Zagadnienie pobytu Germanów na ziemiach polskich. *Slavia Antiqua*. T. 11: 1964 s. 87—126, rés.

326. KOWALEWICZ Henryk: Goth-skandza. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 142.

327. LABUDA Gerard: Gepidzi, Gepidowie. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 94—96.

328. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: Kilka uwag o pierwotnych Wenetach. W: *Inter arma, Księga Pamiątkowa ku czci prof. Kazimierza Nitscha w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*. Kraków 1946 s. 21—44.

329. LEHR-SPLAWIŃSKI Tadeusz: O pierwotnych Wenetach. Kraków 1964 8° ss. XIX, 1929. Bibl. Studium Słowiańskiego Uniw. Jagiell. Seria A. Nr 1.

330. LINDERSKI Jerzy: Budorgis. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 172.

331. ŁĘGA Władysław: Handel między państwem rzymskim a Pomorzem nadwiślańskim od I w. p.n.e. do VI w. n.e. *Przegląd Archeologiczny*. T. 10: 1954—1956 s. 5—87, map 16, ryc. 54.

332. ŁUKA Leon Jan: Dwa importowane naczynia z okresu rzymskiego odkryte w miejscowości Leśno, w pow. Chojnice. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 175—179, ryc. 3, tabl. 2.

Not. bibl.: Perzyńska Maria, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 501.

333. ŁUKA Leon Jan, PIETRZAK Mirosław: Gołębiewo Wielkie, distr. de Pruszcz Gd., dép. de Gdańsk, Pologne. *Inventaria Archaeologica*. 1966, fasc. 17, pl. 108.

334. ŁUKA Leon Jan: Oksywska kultura. W: *Wielka Encyklopedia Powszechna*. T. 8: 1966 s. 198.

335. ŁUKA Leon Jan: Leśno, distr. de Chojnice, dép. de Bydgoszcz, Pologne. *Inventaria Archaeologica*. 1966, fasc. 17, pl. 109.

336. MAJEWSKI Kazimierz: Importy rzymskie na ziemiach słowiańskich. Wrocław 1949 4° ss. 216, tabl. 18, mapy 2. *Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego*. Seria A. Nr 13.

Rec.: Kostrzewski J[ózef], *Przegląd Archeologiczny*. T. 8: 1948—1949 s. 353—357.
Spraw.: Ziomecki Juliusz, *Archeologia*. T. 5: 1952—1953 s. 197—198.

337. MAJEWSKI Kazimierz: Importy rzymskie w Polsce. Wybór źródeł archeologicznych do dziejów kontaktów ludności ziem Polski z imperium rzymskim. Warszawa—Wrocław—Kraków 1960 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 4° ss. 152, nlb. 3, tabl. 64, mapa, bibliogr., rés., sod.

Spraw.: Pelczyńska B., *Z otchłani wieków*. R. 26: 1961 s. 140—141.

338. MAJEWSKI Kazimierz: Kontakty plemion zamieszkujących ziemie polskie z prowincjami rzymskimi w pierwszych wiekach naszej ery. W: *Pierwsza Sesja Archeologiczna Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk*. Warszawa 5.V—8.V 1955. Warszawa 1957 s. 188—209 i odpowiedź referenta s. 233—236.

Dysk.: Tymieniecki Kazimierz, *tamże*, s. 214—221.

339. MANTEUFFEL Tadeusz: Goci W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 126—127, ryc.

340. MILEWSKI Tadeusz: Goci W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 121—122.

341. NALEPA Jerzy: Askaukalis i Oskołęczce. Kalisia i Kalisz. Årbok. 1955—1956. Lund 1960 s. 19.

342. OXENSTIERNA Eric: Die Urheimat der Goten. Leipzig—Stockholm 1948 8° ss. 266, ryc. 147.

Spraw.: Labuda Gerard, *Przegląd Historyczny*. T. 39: 1949 z. 1 s. 21, M[ichalkiewicz] St[anisław], *Archeologia*. T. 2: 1948 s. 330—331.

343. PIETRZAK Mirosław: Cmentarzysko z okresu wpływów rzymskich w Malborku—Wielbarku przy ul. Podgórznej 4. Tymczasowe wyniki badań. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 155—181, tabl. 4, ryc. 10, sum.

344. PIOTROWICZ Ludwik: Goci i Gepidowie nad dolną Wisłą i ich wędrówka ku Morzu Czarnemu i Dacji. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 60—76.

345. PIOTROWICZ Ludwik: Przesunięcia etniczne na ziemiach polskich w starożytności. W: Pamiętnik VII Powszechnego Zjazdu Historyków Polskich we Wrocławiu 19—22 września 1948. Warszawa 1948 T. 1 s. 173—183.

346. PRZEWOŻNA Krystyna: Kształtowanie się skupisk osadniczych u ujścia Wisły w okresach późnolateńskim i wpływów rzymskich. *Archeologia Polski*. T. 8: 1963 s. 289—302, ilustr., Zsf.

347. PRZEWOŻNA Krystyna: Osada z I w.p.n.e./I w.n.e. w Jastarni, pow. Puck. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 183—212, ryc. 12, tab., sum.

348. PRZEWOŻNA Krystyna: Research on the late La Tene and Roman Period in East Pomerania. *Archaeologia Polona*. Vol. 8: 1965 s. 162—176, mapy 3.

349. PRZEWOŻNA Krystyna: Sprawozdanie z badań archeologicznych na

terenach powiatu Świecie, woj. Bydgoszcz za rok 1962. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 16: 1962 s. 88—91, ryc. 1, sum.

350. PRZEWOŻNA Krystyna: Uwagi na temat charakteru oraz chronologii osad i cmentarzysk z okresów późnolateńskiego i wpływów rzymskich na Pomorzu. *Sprawozdania Pozn. Tow. Przyj. Nauk*. Nr 3 (67): 1962 s. 249—250.

351. PRZEWOŻNA Krystyna: Zagadnienie osiedli obronnych w okresie rzymskim. *Slavia Antiqua*. T. 11: 1964 s. 351—359, ryc. 2, rês.

Rec.: Antoniewicz Jerzy, *Acta Baltico-Slavica*. Vol. 2: 1965 s. 357—358.

352. RUDNICKI Mikołaj: Zagadnienie pobytu drużyn germańskich na ziemiach polskich w czasie do VI w. w świetle imiennictwa. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 164—181.

353. RUTKOWSKI Bogdan: Chronologia rzymskich importów ceramicznych w Polsce. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 30: 1964 s. 75—83, tabl. 6, sod., sum.

354. RUTKOWSKI Bogdan: Terra sigillata znalezione w Polsce. Wrocław 1960 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 115, nlb, 2, tabl. 38, map 5, bibliogr., sum. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Biblioteka Antiqua. Vol. 2.

355. RUTKOWSKI Bogdan: "Terra sigillata" znalezione w Polsce. *Archeologia*. T. 10: 1958 s. 167—171, ryc. 5.

356. SEVIN Heinrich: Die Gepiden. München 1955. Im Selbstverlag des Verfassers ss. 221, ryc. 74, mapy.

Rec.: Tymieniecki Kazimierz, *Przegląd Historyczny*. T. 47: 1956 z. 4 s. 787—792.

357. TASZYCKI Witold: Dotychczasowy stan badań nad pobytem dru-

żyn germańskich na ziemiach polskich w świetle toponomastyki. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 182—190.

358. TYMIENIECKI Kazimierz: Droga Gotów na południe. *Archeologia*. T. 3: 1949 s. 112—122, sod., rés. s. 425—427.

359. TYMIENIECKI Kazimierz: Nad Zatoką Wenedzką (w południowej części Bałtyku). *Studia z dziejów geografii i polityki późnoantycznej*. III a. Zaplecze wenedzkie. *Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych Polskiej Akademii Nauk*. R. 3: 1960 z. 1 s. 28—34.

360. TYMIENIECKI Kazimierz: Nowy głos w sprawie Gotów i z tym związane rozważania ogólniejsze. *Roczniki Historyczne*. R. 31: 1965 s. 9—57,

361. TYMIENIECKI Kazimierz: Węnotowie, nazwa i rzeczywistość historyczna, *Slavia Antiqua*. T. 1: 1948 s. 248—260, rés.

6. OKRES WCZESNOŚREDNIOWIECZNY

a — Opracowania i materiały

366. ABRAMOWICZ Andrzej: Pruszcz Gdański, distr. de Gdańsk, dép. Gdańsk, Pologne. *Inventaria Archaeologica*. 1959, fasc. 1, pl. 16, fig. 1—2.

367. ABRAMOWICZ Andrzej: *Studia nad genezą polskiej kultury artystycznej*. Łódź 1962 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 135, nlb, 1, ilustr., mapy, sum. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

368. ABRAMOWICZ Andrzej: Sztuka rybaków i rzemieślników gdańskich XI—XIII w. *Polska Sztuka Ludowa*. R. 7: 1954 nr 6 s. 323—353, tabl. 23.

Not. bibl.: P[uciatowa]—P[awłowska] J., *Zapiski Historyczne*. T. 22: 1956 s. 393.

362. WIĄCEK Barbara: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na osadzie z okresu rzymskiego i wczesnośredniowiecznego w Węgrach, pow. Sztum. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 18: 1966 s. 286—292, ryc. 5.

363. WIERCINŃSKI Andrzej: Błędność hipotezy o gockiej genezie państwa polskiego (głos w dyskusji). W: Pierwsza Sesja Archeologiczna Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Warszawa 5.V—8.V 1955. Warszawa 1957 s. 277—278.

364. ZAWADZKI Tadeusz: Askaukalis. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 51.

b — Komunikaty

365. ZIELONKA Bonifacy: Cmentarzysko z młodszego okresu rzymskiego w miejsc. Gostkowo, pow. Toruń. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 20: 1954 s. 80—82, ryc. 2.

369. ÅKERLUND Harald: Nydam-skeppen. En studie i tidigt skandinavisk skeppsbyggnadskonst. Göteborg 1953 ss. 160, 5 plansz.

Rec.: Smolarek Przemysław, *Rocznik Gdański*. T. 23: 1963 s. 249—260.

370. ANTONIEWICZ Jerzy: Niektóre dowody kontaktów słowiańsko-pruskich w okresie wczesnośredniowiecznym w świetle źródeł archeologicznych. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 233—277, ryc. 26.

Rec.: Kaczyński Marian, *Rocznik Olsztyński*. T. 1: 1958 s. 277—280, — Szymański Wojciech, *Archeologia Polski*. T. 3: 1959 z. 1 s. 217—221, — Żurowski Kazimierz, *Zapiski Historyczne*. T. 22: 1956 s. 298.

371. ANTONIEWICZ Jerzy: Ślady handlu Słowian z Bałtami we wczes-

nym średniowieczu. *Rocznik Olsztyński*. T. 3: 1960 s. 9—20, ryc. 3, sum.

372. ANTONIEWICZ Włodzimierz: O religii dawnych Słowian. *Światowit*. T. 20: 1948—1949 s. 327—343, rés.

373. ANTONIEWICZ Włodzimierz: Religia dawnych Słowian. W: Religie świata. Warszawa 1958 Instytut Wydawniczy PAX s. 319—402, tabl. 20.

Rec.: Dowiat Jerzy, *Przegląd Historyczny*. T. 50: 1959 z. 2 s. 127—130.

374. BARNYCZ-GUPIENIEC Romana: Naczynia drewniane z Gdańska w X—XIII wieku. Łódź 1959 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 110, nlb. 2, ryc. 27, tabl. 10, tab. 11, rés. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II. Nr 29. *Acta Archaeologica Universitatis Lodziensis*. Nr 8.

Rec.: Malinowska Maria, *Archeologia Polski*. T. 7: 1962 s. 395—397.

375. BARNYCZ-GUPIEŃCOWA Romana: Naczynia drewniane z Gdańska. *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 s. 28—33, ryc. 7.

376. BOBIŃSKI Stanisław: Gdańsk wczesnośredniowieczny. Analiza planu miasta. Gdańsk 1951 Biblioteka Miejska i Tow. Przyj. Nauki i Sztuki 8° ss. 193, nlb. 1, tabl. 15, tab. 2, pl. 8, rés. Biblioteka Gdańska. Seria Monografii. Nr 2.

Przedmowa: Marian Pelczar.

Rec.: Jażdżewski Konrad, *Kwartalnik Historyczny*. R. 60: 1953 nr 3 s. 196—213, — Kaczmarczyk Zdzisław, *Przegląd Zachodni*. R. 8: 1952 nr 5/6 s. 460—462, — Trawkowski Stanisław, *Biuletyn Instytutu Urbanistyki i Architektury*. R. 1952 nr 5 s. 3—4, — R[osiak] J[an], *Przegląd Powszechny*. T. 234: 1952 nr 7/8 s. 173.

377. BUKOWSKI Zbigniew: Puste kablączki skroniowe typu pomorskiego. Szczecin 1960 8° ss. 106, nlb. 1, mapy 3, tabl. 14, tab. 1. Muzeum Pomorza Zachodniego.

378. BUKOWSKI Zbigniew: Über die frühmittelalterlichen Hohlschläfenringe von pommerschen Typ. *Ausgrabungen und Funde*. T. 2: 1957 H. 2 s. 56—60, ryc. 2.

379. BYRSKA Eleonora: Budownictwo w gdańskiej dzielnicy rybackiej w XII—XIII w. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 217—232, tabl. 7.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 459—460.

380. BYRSKA Eleonora: Grzebień z Gdańska wczesnośredniowiecznego. *Przegląd Archeologiczny*. T. 9: 1950—1953 s. 426—434, ryc. 16.

381. BYRSKA Eleonora: Próba systematyki konstrukcji domów mieszkalnych na ziemiach polskich we wczesnym średniowieczu. W: Na dziesięciolecie łódzkiego ośrodka archeologicznego, Łódź 1956 s. 71—79, tabl. 3.

382. CHŁOPOCKA Helena: Gdańsk. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 2. Wrocław 1964 s. 88.

383. CHMIELEWSKA Maria, CHMIELEWSKI Waldemar: Prace wykopaliskowe na grodzisku wczesnohistorycznym w Gdańsku w roku 1949. *Z otchłani wieków*. R. 19: 1950 s. 73—82, ryc. 16.

384. CHMIELEWSKA Aldona: Kilka uwag na marginesie analizy spektralnej gdańskich zabytków szklanych dokonanej przez J.L. Szczapową. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 4: 1961 s. 35—40, tab. 1.

385. CHMIELEWSKA Aldona: Wyroby szklarskie z X—XIII wieku na stanowisku 1 w Gdańsku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 3: 1960 s. 105—158, ryc. 1, tab. 7, tabl. barwne 3, sum.

386. CHUDZIAKOWA Jadwiga: Osadnictwo przedkrzyżackie na wzgórzu zamkowym w Toruniu w świetle ostatnich badań archeologicznych (1958—1961). *Zapiski Historyczne*. T. 28: 1963 z. 4 s. 591—600, ilustr.

387. CHUDZIAKOWA Jadwiga: Tymczasowe wyniki badań archeologicznych na Zamku Krzyżackim w Toruniu (1958—1960). *Rocznik Muzeum w Toruniu*. T. 1: 1963 z. 3 s. 66—78, ryc. 13.

388. CZAPLEWSKI Paweł: Gdzie leżał Czanterz? *Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. T. 12: 1946 s. 86—90.

389. CZAPLEWSKI Paweł: Historyczny Gdańsk z końca X wieku. *Rocznik Gdański*. R. 15/16: 1956/1957 s. 5—52.

390. CZAPLIŃSKI Jan: Bałtyk jako podstawa organizacji Państwa Polskiego, Instytut Bałtycki, Wydział Pomoroznawczy, Komunikat Nr 12, 1945.

391. CZEKANOWSKI Jan: Bałtowie. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 7—8.

392. CZEKANOWSKI Jan: Nadbałtyccy Lechici a kontynentalne szczepy słowiańskie. *Szczecin*. R. 4: 1960 z. 6/7 s. 29—43.

393. DĄBCZEWSKI Zbigniew: Szczątki rybie z grobu gdańskiego z XIII w. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 93—95.

394. GAJEWSKA Mirosława i KRUPPE Jerzy: Badania archeologiczne na terenie kościoła NMP w Elblągu w 1959 roku. *Rocznik Elbląski*. T. 1: 1961 s. 207—226, ryc. 29.

395. GIEYSZTOR Aleksander: Badania nad genezą Państwa Polskiego.

Przegląd Zachodni. R. 6: 1950 półr. 1 s. 169—195, tabl. 4.

Gdańsk s. 181—182 w oprac. K. Jażdżewskiego.

396. GIEYSZTOR Aleksander: Badania nad polskim wczesnym średniowieczem w r. 1951. *Przegląd Zachodni*. R. 8: 1952 T. 2 s. 299—365, tabl. 8.

Gdańsk s. 334—341 w oprac. K. Jażdżewskiego i J. Kamińskiego.

397. GIEYSZTOR Aleksander: Kierownictwo badań nad początkami Państwa Polskiego w r. 1952. *Przegląd Zachodni*. R. 9: 1953 T. 1 s. 206—254, ryc. 2.

Gdańsk s. 231—235 w oprac. K. Jażdżewskiego i J. Kamińskiego.

298. GIEYSZTOR Aleksander: Mythologie slave. Mythologie balte. W: *Mythologies des montagnes, des forêts et des îles*. Paris 1963 s. 82—106.

399. GIEYSZTOR Aleksander: Polskie badania wczesnodziejowe w r. 1950. *Przegląd Zachodni*. R. 6: 1950 półr. 1 s. 193—263, tabl. 4.

Gdańsk s. 229—233 w oprac. K. Jażdżewskiego i J. Kamińskiego.

400. GIEYSZTOR Aleksander: Pomorze, Ziemia Lubuska, Śląsk w najstarszym państwie polskim. *Na ziemi Ojców, Rocznik Ziemi Zachodnich i Północnych*. 1962 s. 82—91.

401. HENSEL Witold: Archeologia o początkach miast słowiańskich. Wrocław—Warszawa—Kraków 1963 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 187, nlb. 1, tabl. 1, pl. 1, ilustr., mapy. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

402. HENSEL Witold: La naissance de la Pologne. Warszawa—Wrocław—Kraków 1966 8° ss. 253, ryc. 244, indeksy.

403. HENSEL Witold: Polnische Burgen und ihr Befestigungssystem im frühen Mittelalter (Übergang vom 6/7 bis zur Mitte des 13. Jahrhunderts). *Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege*. T. 11/12: 1963 s. 549—580, ryc. 31.

404. HENSEL Witold: Polska przed tysiącem lat. Warszawa—Wrocław 1969 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 232, nlb. 1, mapa 1, tabl. 8, ryc. 226, bibliogr. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

Spraw.: Balcerowski L[ucjan], *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 z. 3 s. 246—248.

Rec. Tymieniecki Kazimierz, *Roczniki Historyczne*. R. 28: 1962 s. 149—173, — Zien-tara Benedykt, *Argumenty*. 1961 nr 20, 14 V.

405. HENSEL Witold: Polska przed tysiącem lat. Wrocław—Warszawa—Kraków 1964 Zakł. Nar. im. Ossolińskich. Wydanie II uzupełnione. 8° ss. 284, nlb. 1, ryc. 269, tabl. barwne 3, mapy 2. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

406. HENSEL Witold: Polska przed tysiącem lat: *Wiedza i Życie*. R. 27: 1960 nr 1 s. 2—7.

407. HENSEL Witold: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej. Poznań 1952 8° ss. 377, nlb. 4, ryc. 329, mapy, bibliogr., rés. Polskie Towarzystwo Prehistoryczne. Zeszyty Prehistoryczne. Nr 3.

Rec.: Łowmiański Henryk, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 1: 1953 nr 1—2 s. 187—197, — Hejnosz Wojciech, *Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu*. T. 20: 1955 z. 1—4 s. 407—413, — Haising Marian, *Archeologia*. R. 5: 1952—1953 s. 191—193.

408. HENSEL Witold: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej. Wyd. II poprawione i uzupełnione. Warszawa 1956 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 193, nlb. 2, ryc. 467, tabl. 8. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

Not. bibl.: Malinowski Tadeusz, *Z otchłani wieków*. R. 23: 1957 s. 62.

Rec.: Tymieniecki Kazimierz, *Archeologia Polski*. T. 3: 1959 z. 1 s. 237—214, — Tymieniecki Kazimierz, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 6: 1958. Fasc. sup-plem: *Ergon*. Vol. 1 s. 249—257.

409. HENSEL Witold: Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna. Zarys kultury materialnej. Wydanie III uzupełnione. Warszawa 1965 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 678, nlb. 1, ryc., tab., mapy, indeksy.

410. HENSEL Witold: Szkice wczesnodziejowe. Cz. I: 1. Wczesnopolskie umocnienia obronne. 2. W sprawie Wogagtsburga. 3. „Selczy”. 4. Domniemane państwo wenedzkie. *Slavia Antiqua*. T. 2: 1949/1950 s. 253—299, ryc. 30, rés.

411. HENSEL Witold: Wstęp do studiów nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej. T. 1. Poznań 1948 8° ss. 224, nlb. 4, ryc. 77. Biblioteka Prehistoryczna. T. 5. Red. J. Kostrzewski.

Na s. 157 o grodzisku w Sopocie.

Rec.: Labuda Gerard, *Przegląd Historyczny*. T. 38: 1948 s. 427—428.

412. HERTYŃSKI Roman: Wykopaliska w Gdańsku. *Przegląd Powszechny*. 1952 nr 12 s. 424—426.

413. HILCZERÓWNA Zofia: Rogownictwo gdańskie w X—XIV wieku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 4: 1961 s. 41—144, ryc. 61, tab. 3.

Rec.: Cnotliwy Eugeniusz, *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 8: 1962 s. 507—511.

414. HILCZERÓWNA Zofia: Warsztat tokarski do obróbki rogu. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 8: 1960 nr 3 s. 343—347, ryc. 3.

415. HOŁOWIŃSKA Zofia: Materiały archeologiczne do badań nad najstarszym Gdańskim lokacyjnym. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 8: 1960 nr 1 s. 119—128, ryc. 1.

416. HOŁOWIŃSKA Zofia: Wczesno-średniowieczne grodzisko w Otominie, pow. Pruszcz Gdański. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 289—307, ryc. 12, sum.

417. HOŁOWIŃSKA Zofia: Wczesno-średniowieczne rzemiosło złotnicze w Gdańsku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 1: 1959 s. 55—105, ryc. 7, tabl. 19.

418. IWIŃSKI Jan: Częściowa mineralizacja tkaniny wykopaliskowej z XIII wieku. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 83—84, tabl. 2.

419. JAWORSKI Zygmunt: Szczątki zwierząt ssących i ptaków z grodu gdańskiego z XIII w. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 85—91.

420. JAŻDŻEWSKI Konrad: Charakterystyka wczesnośredniowiecznych warstw kulturowych w wykopie głównym na stanowisku I w Gdańsku. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 164—211, tabl. 7—18.

Not. bibl.: Tymieniecka Kazimiera, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 483—484.

421. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk X—XIII w. na tle Pomorza wczesnośredniowiecznego. W: *Pomorze Średniowieczne*. Red. G. Labuda Warszawa 1958 s. 73—120, ryc. 63, plan 1.

422. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle badań z lat 1953—1954. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 1: 1955 s. 137—164, ryc. 14.

Spraw.: Tetzlaff Wanda, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 484—485.

423. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle archeologii. *Wiedza i Życie*. R. 19: 1952 nr 8 s. 719—727, ilustr.

424. JAŻDŻEWSKI Konrad: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle badań wykopaliskowych w r. 1948 *Z otchłani wieków*. R. 17: 1948 s. 166—174, ryc. 15.

425. JAŻDŻEWSKI Konrad, CHMIELEWSKI Waldemar: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopaliskowych z lat 1948—1949. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 35—81, tabl. 67, plan 1.

426. JAŻDŻEWSKI Konrad: Grody wczesnodziejowe w Gdańsku i w Łęczycy w świetle badań archeologicznych w r. 1948. *Wiadomości Historyczne*. R. 2: 1949 nr 1 s. 21—28.

427. JAŻDŻEWSKI Konrad: Bałtowie. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 6—7.

428. JAŻDŻEWSKI Konrad: Bałtowie. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 73—74, ryc. 1.

429. JAŻDŻEWSKI Konrad: Bałtyjskie elementy w kulturze słowiańskiej. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 81—84, ryc. 2.

430. JAŻDŻEWSKI Konrad: Drużno. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 1. Wrocław 1961 s. 389—390, ryc. 1.

431. JAŻDŻEWSKI Konrad, KAMIŃSKA Janina: Gdańsk. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 87—88.

432. JAŻDŻEWSKI Konrad: Instrumenty muzyczne. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 280—282.

433. JAŻDŻEWSKI Konrad: Kształtowanie się wczesnośredniowiecznej

kultury miejskiej w Polsce w świetle badań w latach 1945—1954. W: Pierwsza Sesja Archeologiczna Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk. Warszawa 5.V—8.V 1955. Warszawa 1957 s. 319—347 i odpowiedź referenta s. 388—393.

Dysk.: Tymieniecki Kazimierz, *tamże*, s. 365—372.

434. JAŻDŻEWSKI Konrad: Kultura rybaków gdańskich w XII i XIII w. w świetle badań archeologicznych w 1948—1951. *Rocznik Gdański*. R. 13: 1954 s. 7—28, ryc. 8.

Rec.: Leciejewicz Lech, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 1: 1956 z. 2 s. 301—303, — Serczyk Jerzy, *Zapiski Historyczne Tow. Naukowego w Toruniu*. T. 21: 1955 z. 1/2 s. 303—304.

435. JAŻDŻEWSKI Konrad: La formation de la civilisation urbaine polonaise du Haut Moyen-Age à la lumière des recherches recentes. W: Les origines des villes polonaise. Paris-La Haye 1960 s. 73—102, Discussion s. 102—105.

436. JAŻDŻEWSKI Konrad: La genèse de la ville de Gdańsk, son développement et son artisan au hout Moyen-Age. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. T. 10: 1962. Fasc. supplem: *Ergon*. Vol. 3. s. 410—417.

436a. JAŻDŻEWSKI K[onrad], KAMIŃSKA J[anina], GUPIENIEC R[ोजना]: Le Gdańsk des Xe—XIIIe siècles. W: *Archaeologia Urbium*. Fasc. I, pl. 30, pag. 10. Warszawa 1966 Państw. Wyd. Nauk. 4° Publie par l'Institut d'Histoire de la Culture Matérielle de l'Académie Polonaise des Sciences. Red. Witold Hensel.

437. JAŻDŻEWSKI Konrad: Najstarsze zachowane gęśle słowiańskie. *Z otchłani wieków*. R. 19: 1950 s. 13—18, ryc. 8.

438. JAŻDŻEWSKI Konrad: Kilka uzupełniających uwag o gęslach gdań-

skich. *Z otchłani wieków*. R. 19: 1950 s. 102—104, ryc. 3.

Polem.: Strumiłło Tadeusz, *Z otchłani wieków*. R. 20: 1951 s. 94—98, ryc. 3.

Repl.: Jażdżewski Konrad, *Z otchłani wieków*. R. 20: 1951 s. 99—101, ryc.

439. JAŻDŻEWSKI Konrad: Ogólne wyniki badań archeologicznych w Gdańsku w latach 1948—1952. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 137—152, tabl. 12.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 485—487.

440. JAŻDŻEWSKI Konrad: O zagadnieniu polskich instrumentów strunowych z wczesnego średniowiecza (Referat wygłoszony na Sympozjum poświęconym ludowym instrumentom muzycznym w ramach VII Międzynarodowego Kongresu Nauk Antropologicznych i Etnograficznych w Moskwie w dniu 8.VIII.1964 r. *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi*. Seria Archeologiczna. Nr 12: 1966 s. 7—35, ilustr., Zsf.

441. JAŻDŻEWSKI Konrad: Pomorski Gdańsk z konce 13 stoletia. *Archeologické Rozhledy*. R. 1: 1949 z. 4 s. 176—179, ryc. 12.

442. JAŻDŻEWSKI Konrad: Pradzieje Pomorza Gdańskiego w I tysiącleciu n.e. Referat na Sesję Naukową „Województwo Gdańskie w XX-leciu Polski Ludowej” (11—12 maja 1965). W: *Województwo Gdańskie w XX-leciu Polski Ludowej*, Gdańsk 1965, s. 285—317, tabl. 2.

443. JAŻDŻEWSKI Konrad: W sprawie Gdańska wczesnośredniowiecznego i metody planistycznej jego badań. *Kwartalnik Historyczny*. R. 60: 1953 nr 3 s. 196—213, plan.

444. JÄNICHEN Hans. Die Wikinger im Weichsel- und Odergebiet. Leipzig 1938. C. Kabitsch 8° ss. nlb. 4, 153, nlb. 1, tabl. 6, mapa 1.

Rec.: Labuda Gerard, *Roczniki Historyczne*. R. 15: 1939—1946 s. 281—295.

445. KAMIŃSKA Janina: Badania na stanowisku I (Osada otwarta, gród starszy, gród młodszy). *Prace i Materiały Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Seria Archeologiczna*. Nr 7: 1962 s. 83—109, ryc. 8, tabl. 4, tab. 1, rés.

446. KAMIŃSKA Janina, NAHLIK Adam: Etudes sur l'industrie textile du haut Moyen-Age en Pologne. Trad. par Janina Rukówna. *Archaeologia Polona*. T. 3: 1960 s. 89—119, mapa 1.

447. KAMIŃSKA Janina: Gdańsk wczesnośredniowieczny po siedmiu latach prac wykopaliskowych. *Dawna Kultura*. R. 2: 1955 s. 154—162, ryc. 8.

448. KAMIŃSKA Janina: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle siedmiu lat archeologicznych prac badawczych. *Rocznik Gdański*. R. 14: 1955 s. 29—65, ryc. 16.

449. KAMIŃSKA Janina: Gdańsk wczesnośredniowieczny w świetle wykopalisk. W: X wieków Gdańska. *Materiały i Dokumenty*. Warszawa—Poznań 1962. Zachodnia Agencja Prasowa.

450. KAMIŃSKA Janina: Thousand years of Gdańsk. W: X wieków Gdańska. *Materiały i Dokumenty*. Warszawa—Poznań 1962. Zachodnia Agencja Prasowa. — Toż w jęz. niemieckim: Gdańsk, die tausendjährige Hafenstadt an der Weichselmündung.

451. KAMIŃSKA Janina: Jak odżywiano się w Gdańsku przed ośmiuset laty. *Wiedza i Życie*. R. 21: 1954 nr 6 s. 409—412, ryc. 4.

452. KAMIŃSKA Janina: Sprawozdanie z prac naukowo-badawczych Stacji Archeologicznej w Gdańsku za 1955 r. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 3: 1957 s. 107—118, ryc. 2.

453. KAMIŃSKA Janina: Sprawozdania z działalności badawczej Stacji Archeologicznej w Gdańsku w 1956 r. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 7: 1959 s. 35—48, ryc. 3.

454. KAMIŃSKA Janina: Sprawozdania z działalności Stacji Archeologicznej w Gdańsku za 1957 r. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 10: 1960 s. 63—70, ryc. 2.

455. KAMIŃSKA Janina i ZBIERSKI Andrzej: Sprawozdanie z działalności badawczej Stacji Archeologicznej w Gdańsku za 1959 r. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 13: 1961 s. 109—115, ryc. 4.

456. KAMIŃSKA Janina, NAHLIK Adam: Tkactwo gdańskie w XII—XIII wieku. *Archeologické Rozhledy*. R. 5: 1953 s. 361—368, 373—374, 377—380.

457. KAMIŃSKA Janina: Tkaniny z osady rzemieślniczo-rybackiej z XII—XIII wieku w Gdańsku. *Polska Sztuka Ludowa*. R. 6: 1952 nr 2 s. 74—76.

458. KAMIŃSKA Janina, ZBIERSKI Andrzej: Ville de Gdańsk du haut Moyen-Age à lumière des recherches archéologiques. *Archaeologia Polona*. T. 5: 1962 s. 148—168, ryc. 10, ilustr.

459. KAMIŃSKA Janina: Pomorze Wschodnie we wczesnym średniowieczu. W: Z przeszłości Pomorza Wschodniego. Wrocław—Warszawa—Kraków 1962, s. 64—94, ryc. 19, sum. s. 113—115.

460. KAMIŃSKA Janina i NAHLIK Adam: Włókiennictwo gdańskie w X—XIII wieku. Łódź 1958 8° ss. 261, nlb. 3, ryc. 68, tabl. 13. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II. Nr 24. Acta Archaeologica Universitatis Lodziensis.

Rec.: Łęga Władysław, *Rocznik Gdański*. T. 19/20: 1960/1961 s. 456—459, — Zbiński An-

drzej, *Acta Poloniae Historica*. Vol. 3: 1960 s. 160—162.

461. KAMIŃSKA Janina: Wyniki badań archeologicznych w Gdańsku. *Z otchłani wieków*. R. 21: 1952 s. 89—98, ryc. 6.

462. KAMIŃSKA Janina: Z zagadnień gospodarczo-społecznych Gdańska w X—XIV wieku. *Archeologia Polski*. T. 11: 1966 z. 1 s. 174—212, tab. 3, rés.

463. KAMIŃSKI Włodzimierz: Frühmittelalterliche Musikinstrumente auf polnischen Gebiet. W: *The Book of the First Interpretational Musicological Congress Devoted to the Works of Fr. Chopin*, Warszawa 16—22 II 1960. Warszawa 1963 s. 551—558.

Rec.: Malinowska Maria, *Archeologia Polski*. T. 11: 1966 s. 464—466.

464. KAMIŃSKI Włodzimierz: Narzędzia dźwiękowe i instrumenty muzyczne na ziemiach polskich w świetle wykopalisk archeologicznych. *Sprawozdanie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. Nr 1 (58): 1960 s. 40—42, ryc. 1.

465. KIERSNOWSKI Ryszard: Główne momenty rozwoju środków wymiany na Pomorzu wczesnofeudalnym. *Wiomości Archeologiczne*. T. 23: 1956 s. 229—251, sod., sum.

466. KIERSNOWSKI Ryszard: Grodziska pomorskie w najdawniejszych przekazach źródeł pisanych. *Archeologia Polski*. T. 2: 1958 z. 2 s. 241—266.

467. KIERSNOWSKI Ryszard: Hauptmomente der Entwicklung der Tauschmittel im frühfeudalen Pommerellen. Hamburg 1957 4° ss. 58. Powielane. Tłum. pracy: Główne momenty rozwoju środków wymiany na Pomorzu wczesnofeudalnym. *Wiomości Archeologiczne*. T. 23: 1956.

468. KIERSNOWSKI Ryszard: Mogiły i cmentarzyska pomorskie w prze-

kazach źródeł pisanych z wieku XII—XIV. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 1: 1955 s. 109—142, ryc. 15.

469. KIERSNOWSKI Ryszard: Rośliny uprawne i pożywienie roślinne w Polsce wczesnofeudalnej. Przegląd zagadnień i źródeł. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 2: 1954 nr 3 s. 346—387.

Rec.: Inglot Stefan, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 17: 1955 s. 229—232.

470. KLICHOWSKA Melania: O wczesnośredniowiecznym chmielu z wykopalisk. *Z otchłani wieków*. R. 25: 1959 s. 308.

471. KLICHOWSKA Melania: Wyniki badań botanicznych nad materiałem ze st. 1 w Gorzędzieju, pow. Tczew z 1959 r. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 4: 1961 s. 201—204.

472. KMIECIŃSKI Jerzy: Jak żyli rybacy gdańscy w XII i XIII wieku. *Dawna Kultura*. R. 1: 1954 s. 135—138.

473. KMIECIŃSKI Jerzy: Sprzęt rybacki i organizacja rybołówstwa w Gdańsku w XII i XIII w. w świetle prac wykopaliskowych w latach 1948—1951. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 212—216, tabl. 7.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 490—491.

474. KMIECIŃSKI Jerzy: Umocnienia grodu gdańskiego we wczesnym średniowieczu. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 233—237, tabl. 7.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 491—492.

475. KMIECIŃSKI Jerzy: Z prac wykopaliskowych w Gdańsku w 1953 r. *Dawna Kultura*. R. 1: 1954 s. 37—41, ryc. 3.

476. KOSTRZEWSKI Józef: Baby kamienne. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 1. Wrocław 1961 s. 66—67, ryc. 2.

477. KOSTRZEWSKI Józef: Bednarstwo. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 1. Wrocław 1961 s. 98—100, ryc. 1.

478. KOSTRZEWSKI Józef: Kultura prapolska. Wyd. I. Poznań 1947 Instytut Zachodni 8° ss. 605, ryc. 261. Prace Instytutu Zachodniego. Nr 11.

Rec.: Jakimowicz Roman, *Z otchłani wieków*. R. 17: 1948 s. 61—72, — Jakimowicz Roman, *Roczniki Historyczne*. R. 8: 1949 s. 390—398, — Jakimowicz Roman, *Wiadomości Historyczne*. T. 1: 1948 s. 54—55, — Nosek Stefan, *Lud*. T. 37: 1946 s. 330—334, — Majewski Kazimierz, *Archeologia*. R. 2: 1948 s. 216.

479. KOSTRZEWSKI Józef: Kultura prapolska. Wyd. II. Poznań 1949 Instytut Zachodni 8° ss. 615, ryc. 261. Prace Instytutu Zachodniego. Nr 11.

480. KOSTRZEWSKI Józef: Kultura prapolska. Wyd. III, rozszerzone i uzupełnione. Warszawa 1962 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 499, nlb. 1, mapy, ryc.

Rec.: Filipowicz Władysław, *Przegląd Zachodnio-Pomorski*. R. 1: 1963 z. 3 s. 167—168, — M[alinowski] T[adeusz], *Z otchłani wieków*. R. 29: 1963 z. 3 s. 215—218.

481. KOSTRZEWSKI Józef: Les origines de la civilisation polonaise. Pré-histoire — protohistoire. Traduction de M. Bernard Hamel. Paris 1949 8° ss. 671, 261 gravures. Publications de l'Institut Occidental. Nr 1.

Rec.: Szczaniecki Michał, *Archeologia*. R. 3: 1949 s. 267—270.

482. KOSTRZEWSKI Józef: Obrządek ciała palny u plemion polskich i Słowian północno-zachodnich. Warszawa 1960 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 82, nlb. 1, mapa 1, ryc., bibliogr., rés. Instytut Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk.

483. KOSTRZEWSKI Józef: Słowianie i Germanie na ziemiach na wschód od Łaby w 6—8 w. po Chr. *Przegląd Archeologiczny*. T. 7: 1946/1947 s. 1—29.

484. KOSTRZEWSKI Józef: Żeromski o wczesnohistorycznej kulturze Pomorza. *Arkona*. 1946 nr 13 s. 3—5.

485. KOWALENKO Władysław: Dalsze badania nad prasłowiańskimi portami Bałtyku w IX—XIII wieku. *Przegląd Zachodni*. R. 11: 1955 T. 1 s. 164—197, ryc. 3, mapa 1.

Rec.: Leciejewicz Lech, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 493—496.

486. KOWALENKO Władysław: Bałtyk. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 1. Warszawa 1961 s. 84.

487. KOWALENKO Władysław: Starosłowiańskie grody portowe na Bałtyku. *Przegląd Zachodni*. R. 6: 1950 półr. 1 s. 378—419, mapa 1.

488. KOWALENKO Władysław: Związki polityczne i gospodarcze Słowian Zachodnich i Polski z Bałtykiem od X do XIII wieku. W: Pomorze Zachodnie. Nasza Ziemia Ojczysta. Red. Kazimierz Ślaski. Poznań 1960 s. 102—125, mapa 1.

489. KOWIAŃSKA-PIASZYKOWA Mieczysława: Kałdus, W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 2. Wrocław 1964 s. 356.

490. KRYSIK Kazimierz: Szczątki zwierzęce z wykopalisk w Gdańsku w latach 1950—1951. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 238—251, tabl. 3.

Spraw.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 496—497.

491. KRYSIK Kazimierz: Wyniki badań nad materiałem zwierzęcym z

wykopalisk w Gdańsku. Wrocław 1956 8° ss. 105, tabl. 8. Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria B nr 78.

492. KUBASIEWICZ Marian: Szczątki zwierzęce ze stanowiska Gdańsk-Sw. Wojciech. *Przegląd Archeologiczny*. T. 14: 1964 s. 151—160, ryc. 11, tab. 6, rés.

493. KUBASIEWICZ Marian: Szczątki zwierzęce z wczesnośredniowiecznego grodziska w Otominie, pow. Pruszcza Gdański. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 309—315, ryc. 3, tab. 3, sum.

494. KUBASIEWICZ Marian: Szczątki zwierzęce z wczesnośredniowiecznego stanowiska nr 1 w Gorzędzieju. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 10: 1964 s. 325—342, ryc. 13, tabl. 14, Zsf.

495. KUSZEWSKA Elżbieta: Gorzędziej wczesnośredniowieczny w świetle wstępnych prac archeologicznych. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 4 1961 s. 145—200, ryc. 27, tabl. 4.

496. KUSZEWSKA Elżbieta: Tymczasowe wyniki badań na grodzisku wczesnośredniowiecznym w Topolnie, pow. Świecie. *Pomerania Antiqua*. [T. 1]: 1965 s. 227—287, tabl. 4, ryc. 33, sum.

497. LABUDA Gerard: Gdańsk i Pomorze Gdańskie a Polska Piastów. W: X wieków Gdańska. Gdańsk 1962 s. 13—18.

498. LABUDA Gerard: Drużno. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 1. Wrocław 1961 s. 390—391.

499. LABUDA Gerard: Polska a Skandynawia w IX—X wieku. W: Początki Państwa Polskiego. Księga Tysiąclecia. Poznań 1962. T. 1 s. 299—317, ryc. 1, rés.

500. LABUDA Gerard: Rodzime podstawy i obce nawarstwienia kulturowe na Pomorzu w okresie wczesnego feudalizmu (600—1200). *Szczecin. R.* 3: 1959 nr 8/9 s. 9—35.

501. LABUDA Gerard: Slaves in early mediaeval Pomerania and their relations with the Scandinavians, in the 9th and 10th centuries. W: Poland at the XI-th International Congress of Historical Sciences in Stockholm. Warszawa 1960 s. 61—80.

502. LABUDA Gerard: Wpływ powstania Państwa Polskiego na rozwój dziejowy Pomorza. W: Początki Państwa Polskiego. Księga Tysiąclecia. Poznań 1962. T. 2 s. 269—279, rés.

503. LALIŃ Tadeusz: Kształtowanie się miast za pierwszych Piastów. W: Początki Państwa Polskiego. Księga Tysiąclecia. Poznań 1962. T. 2 s. 107—136, ryc. 7.

504. LECHNICKI Felicjan, KLICHOWSKA M[elania], GUPIENIEC R[omana]: Szczątki roślinne ze stanowiska 1 w Gdańsku (wykop główny). *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 4: 1961 s. 5—25.

505. LECHNICKI Felicjan: Szczątki roślinne z wykopalisk gdańskich w latach 1950—1952. *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 3: 1955 s. 252—259, tabl. 1.

Not. bibl.: Olczak Jerzy, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 499.

506. LECIEJEWICZ Lech: Z badań nad kształtowaniem się ośrodków grodowych na pograniczu pomorsko-wielkopolskim we wczesnym średniowieczu. *Slavia Antiqua*. T. 6: 1957—1959 s. 134—171, tabl. 1 ryc., rés.

Rec.: Tymieniecki Kazimierz, *Roczniki Historyczne*. R. 27: 1961 s. 240—243.

507. LECIEJEWICZ Lech: Z badań nad początkami osad miejskich nad

Bałtykiem we wczesnym średniowieczu. *Archeologia Polski*. T. 8: 1963 z. 2 s. 332—345, ilustr., sum.

508. LEPÓWNA Barbara: Wczesno-średniowieczne znaki garncarskie ze stanowiska 1 w Gdańsku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 1: 1959 s. 29—53, tabl. 10.

509. ŁĘGA Władysław: Obraz gospodarczy Pomorza Gdańskiego w XII i XIII wieku. Poznań 1949 Instytut Zachodni 8° ss. 260, map 6. *Prace Instytutu Zachodniego*. Nr 14.

Rec.: Ślaski Kazimierz: *Zapiski Tow. Nauk. Tor.* T. 15: 1949 z. 1/2 s. 205—208, — Ziółkowska Hanna, *Jantar*. R. 7: 1949 z. 3/4 s. 248—250, — Małowist Marian, *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 12: s. 165—166, — Zbierski Andrzej, *Rocznik Gdański*. T. 17/18: 1958/1959 s. 341—347.

510. ŁĘGA Władysław: O stosunkach gospodarczych na Pomorzu w XII i XIII wieku. *Jantar*. R. 5: 1946 s. 34—42.

511. ŁĘGA Władysław: Społeczeństwo i państwo gdańsko-pomorskie w XII i XIII wieku. Poznań 1956 Instytut Zachodni 8° ss. 307, nlb. 4, map 5, ryc. 23. *Prace Instytutu Zachodniego*. Nr 19.

Rec.: Labuda Gerard, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 4: 1958 z. 2 s. 402—409, — Zbierski Andrzej, *Rocznik Gdański*. R. 17/18: 1957/1958 s. 347—353.

511a. ŁĘGA Władysław: Uwagi o Gdańsku Św. Wojciechu. *Miesięcznik Diecezji Gdańskiej*. R. 2: 1958 nr 8 s. 572.

512. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Longum mare. *Roczniki Historyczne*. T. 23: 1957. Księga Pamiątkowa w stulecie Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Poznań 1957 s. 65—77.

513. ŁOWMIAŃSKI Henryk: Stosunki polsko-pruskie za pierwszych

Piastów. *Przegląd Historyczny*. T. 41: 1950 s. 152—179.

O przekazie Wulfstana s. 153—155.

514. ŁUKA Alicja: Gdańsk — Gród pomorski przed tysiącem lat. W: Międzynarodowe Sympozjum Kardiologów-Pediatrów Akademii Medycznej w Gdańsku 20—21.V.1966. Gdańsk 1966 s. 17—24, ryc. 6.

515. MAŁOWIST Marian: Problemy gospodarcze w dziejach zlewiska Bałtyku. W: Polska historiografia Bałtycka. Gdańsk—Szczecin 1949. Instytut Bałtycki s. 12—16.

516. MAŁOWIST Marian: Z problematyki dziejów gospodarczych strefy bałtyckiej we wczesnym średniowieczu. *Rocznik Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 10: 1948 s. 81—120, rés.

517. MATUSZEWSKA - ZIÓLKOWSKA Hanna: Początki Gdańska. *Roczniki Historyczne*. R. 16: 1948 z. 1 s. 70—124.

Rec.: Kupczyński Tadeusz, *Jantar*. R. 7: 1949 z. 1/2 s. 128—130.

518. MAŁAJSKI Józef: Szczątki roślinne z wykopalisk w Gdańsku (Tymczasowe sprawozdanie z dotychczasowych prac naukowo-badawczych). *Studia Wczesnośredniowieczne*. T. 1: 1952 s. 97—98.

519. MIELCZARSKI Stanisław: Mijsja pruska Św. Wojciecha (rozprawa habilitacyjna). Gdańsk 1966 4° ss. 231, mapa 1. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku. Powielane.

520. MIELCZARSKI Stanisław: Truso. *Rocznik Elbląski*. T. 2: 1963 s. 3—36, ilustr.

521. MOLDENHAWER Konstanty: Jadalne owoce pestkowe i orzechy włoskie w wykopaliskach polskich z

okresu wczesnośredniowiecznego. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 2: 1955 s. 71—80, ryc. 3.

522. MOLDENHAWER Konstanty: Konopie w Polsce w wykopaliskach z wczesnego średniowiecza. *Z otchłani wieków*. R. 12: 1953 s. 159—161.

523. MOLDENHAWER Konstanty: Kotewka czyli orzech wodny z wykopaliska z średniowiecza w Gdańsku. *Acta Societatis Botanicorum Poloniae*. Vol. 21: 1952 nr 4 s. 733—734, ryc.

524. MOLDENHAWER Konstanty: Orzech włoski w wykopaliskach wczesnośredniowiecznych na ziemiach polskich. *Z otchłani wieków*. R. 20: 1951 s. 158—159.

525. MOCZYŃSKI Leszek: Swaróg, Swarżyc. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. Zeszyt dyskusyjny. Wrocław 1958 s. 121—123.

526. MUSIANOWICZ Krystyna: Kałużki skroniowe — próba typologii i chronologii. *Światowit*. T. 20: 1948—1949 s. 115—232, tabl. 11, tab. 1, map 16, rés.

527. NADOLSKI Andrzej: Pochwa miecza znaleziona w osadzie miejskiej z XI wieku w Gdańsku. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 22: 1955 s. 186—192, ryc. 11.

Not. bibl.: Perzyńska Maria, *Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 2: 1957 z. 2 s. 507.

528. NADOLSKI Andrzej: Studia nad uzbrojeniem polskim w X, XI i XII wieku. Łódź 1954 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 287 tabl. 47, map 8, bibliogr. s. 225—231, sód., rés. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II. Nr 12. *Acta Archaeologica Universitatis Lodzensis*. Nr 3.

Rec.: Lalik Tadeusz, *Kwartalnik Historyczny*. R. 62: 1955 nr 3 s. 150—155, — Zak

Jan, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 2: 1954 nr 4 s. 725—730, — Polem.: Nadolski Andrzej, *tamże*, s. 730—733.

529. NAHLIK Adam: Rozwój włókiennictwa w okresie wczesnego feudalizmu (Włókiennictwo w okresie gospodarki naturalnej od VI do połowy X wieku i początki rzemiosł włókienniczych od połowy X do schyłku XIII wieku). W: *Zarys włókiennictwa na ziemiach polskich do końca XVIII wieku*. Wrocław—Warszawa—Kraków 1966 s. 62—92, ryc. 59.

530. NAHLIK Adam: Tkaniny gdańskie pod względem technicznym i artystycznym. *Polska Sztuka Ludowa*. R. 6: 1952 nr 2 s. 77—86, ryc. 6, tabl. 3.

531. PAWLAK Aleksander: Instrumenty muzyczne. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 282—283, ryc. 3.

532. PIASKOWSKI Jerzy: Technika gdańskiego hutnictwa i kowalstwa żelaznego X—XIII w. na podstawie badań metaloznawczych. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 2: 1960 s. 5—133, ryc. 202, tabl. 33.

533. PIERADZKA Krystyna: Walki Słowian na Bałtyku w X—XIII wieku. Warszawa 1953 Wydawn. Min. Obrony Narodowej 8° ss. 146, nlb. 2, map 16. Prace Komisji Wojskowo-Historycznej Ministerstwa Obrony Narodowej. Seria A. Nr 1.

Rec.: Kiersnowski Ryszard, *Studia i Materiały do Historii Sztuki Wojennej*. [T. 1]: 1954 s. 644—653, — Labuda Gerard, *tamże* s. 653—657, — Leciejewicz Lech, *Kwartalnik Historyczny*. T. 61: 1954 z. 4 s. 270—275.

534. POKLEWSKI Tadeusz: Misy brązowe z XI i XII wieku. Łódź 1961 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 115, nlb. 2, tabl. 32, map 7, tab., bibliogr., sum. Łódzkie Towarzystwo Naukowe. Prace Wydziału II. Nr 35. *Acta Archaeologica Universitatis Lodzensis*. Nr 9.

535. PROSNAK Mieczysław: Czy łodzie słowiańskie były statkami pełnomorskimi? *Z otchłani wieków*. R. 26: 1960 z. 2 s. 132—136, ryc. 3.

536. PROSNAK Mieczysław: Próba analizy wartości łodzi słowiańskich jako statków pełnomorskich. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 9: 1961 nr 1 s. 35—44, ryc. 6, rés.

537. PROSNAK Mieczysław: Zachodnio-słowiańska sztuka korabnicza wczesnego średniowiecza. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 9: 1963 s. 241—271, ryc. 28, tab. 1, Zsf.

538. RAUHUT Lechosław, RAUHUT Jadwiga, POTEMSKI Czesław: Sprawozdanie z prac wykopaliskowych na grodzisku „Wyszogród” w Fordonie, pow. Bydgoszcz w 1960 r. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 28: 1962 s. 251—259, tabl. 7, sod., sum.

539. RAUHUT Lechosław, RAUHUTOWA Jadwiga, POTEMSKI Czesław: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych w Fordonie, pow. Bydgoszcz na grodzisku „Wyszogród” w roku 1958. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 z. 3/4 s. 142—162, ryc. 4, tabl. 12.

540. ROPELEWSKI Andrzej: [Tyśiąc] 1000 lat naszego rybołówstwa. Gdynia 1963 Wydawnictwo Morskie 8° ss. 156, nlb. 4, ilustr., mapy, tabl., tab., bibliogr.

Archeologia s. 11—32.

541. ROZENKRANZ Edwin: Początki i ustrój miast Pomorza Gdańskiego do schyłku XIV stulecia. Gdańsk 1962 8° ss. 332, mapy 3, bibliogr., sum., sod. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział I Nauk Społecznych i Humanistycznych. Seria Monografii. Nr 14.

542. ROZENKRANZ Edwin: Rozwój ośrodków miejskich Lubiszewo—

Tczew—Gorzędziej w XIII w. *Rocznik Gdański*. T. 17/18: 1958/1959 s. 181—222, tabl. 4, ilustr. 4, sum., sod.

543. RULEWICZ Marian: Wczesno-średniowieczne gry w ośrodkach miejskich na Pomorzu. *Z otchłani wieków*. R. 27: 1961 s. 18—24, ryc. 4.

544. SIMON Alicja: Na drodze historycznego rozwoju gęśli słowiańskich. W: Księga Pamiątkowa ku czci Prof. A. Chybińskiego. Kraków 1950 s. 347—353.

545. SMOLAREK Przemysław: Inventaryzacja źródeł do dziejów techniki skutniczej Słowian pomorskich. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 1: 1955 s. 91—107, ryc. 23.

546. SMOLAREK Przemysław: Lokalizacja stanowiska łodzi „Chabrow” III. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 4: 1957 s. 202—207, ryc. 3.

547. SMOLAREK Przemysław: Wczesnośredniowieczna łódź z Czarnowska. *Materiały z zakresu historii techniki, gospodarki i terminologii morskiej*. R. 1: 1955 s. 27—29.

548. SMOLAREK Przemysław: Zabytki skutnictwa skandynawskiego. Gdańsk 1963 Wydawnictwo Morskie 8° ss. 166, ryc. 55, tabl. 6. Prace Muzeum Morskiego w Gdańsku. T. 1.

549. STANKIEWICZ Jerzy: Gdańsk. W: Słownik Starożytności Słowiańskich. T. 2. Wrocław 1964 s. 88—91, ryc. 2.

550. STANKIEWICZ Jerzy: Romańskie bazy w Gdańsku. *Z otchłani wieków*. R. 21: 1952 s. 98—100, ryc. 1.

551. STEPHAN Walter: Danzig. Gründung und Strassennamen. Red. Ernst Bahr, Marburg a/Lahn 1954 s. nlb. 7, 226, mapa 1. Wissenschaftliche Beiträge zur Geschichte und Landeskunde Ost- und Mitteleuropas. Nr 14. Johann Gottfried Herder-Institut.

Rec.: Jazdzewski Konrad, *Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 4: 1958 z. 1 s. 485—495.

552. SUŁOWSKI Zygmunt: Słowiańskie organizacje polityczne nad Bałtykiem. *Roczniki Historyczne*. R. 26: 1960 s. 55—88, mapa 1.

553. SZAFRAŃSKI Włodzimierz: Religia Słowian. W: *Zarys dziejów religii*. Warszawa 1964 s. 477—491, tabl. 2.

554. SZULC Zdzisław: Słownik lutników polskich. Poznań 1953. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historii Sztuki. T. 3.

Na s. 8—11 uwagi o gęsiach gdańskich.

555. [ŚLASKI Kazimierz] Slaskij Kazimir: Ekonomičeskie otnošenija zapadnych slavian so Skandinaviej i drugimi pribaltijskimi zeml'jami v VI—XI vekach. *Skandinavskij Sbornik*. [T. 6]: 1963 s. 61—95, streszcz. w jęz. estońskim i szwedzkim.

556. ŚLASKI Kazimierz: Lasy jako czynnik zmienności krajobrazu nadmorskiego. *Jantar*. R. 7: 1949 s. 74—78.

557. ŚLASKI Kazimierz: Podziały terytorialne Pomorza w XII—XIII wieku. Poznań 1960 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 327, nlb. 5, mapy 3, bibliogr., Zsf. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Historycznej. T. 18. Z. 4.

Rec.: Labuda Gerard, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 10: 1962 nr 1/2 s. 204—206, — Mossakowski Józef, *Zapiski Historyczne*. T. 27: 1962 z. 4 s. 535—538.

558. ŚLASKI Kazimierz: Podziały terytorialne Pomorza w XII i XIII wieku. *Sprawozdania Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk*. R. 18: 1956 nr 1 s. 38—39.

559. ŚLASKI Kazimierz: Pomorskie szlaki handlowe XII i XIII wieku. *Przegląd Zachodni*. R. 4: 1948 półr. 1 s. 285—290.

560. ŚLASKI Kazimierz: Stosunki krajów skandynawskich z południowo-wschodnim wybrzeżem Bałtyku od VI do XII wieku. *Przegląd Zachodni*. R. 8: 1952 T. 2 s. 30—45.

561. ŚLASKI Kazimierz: Udział Słowian w życiu gospodarczym Bałtyku na początku epoki feudalnej (VII—XII w.). *Pamiętnik Słowiański*. T. 4: 1954 z. 2 s. 227—266.

Rec.: Labuda Gerard, *Roczniki Historyczne*. R. 24: 1958 s. 434—451.

562. ŚLASKI Kazimierz: Zaludnienie puszczy Polski Zachodniej w okresie do XIV wieku. *Roczniki Dziejów Społecznych i Gospodarczych*. T. 16: 1954 s. 51—94, rés., sod.

Rec.: Dąbrowski Henryk, *Studia i Materiały do dziejów Wielkopolski i Pomorza*. T. 4: 1958 z. 2 s. 425—428.

563. ŚLASKI Kazimierz: Zasięg lasów Pomorza w ostatnim tysiącleciu. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 2 s. 207—263, mapa 1.

564. ŚLASKI Kazimierz: Zasięg lasów Pomorza w ostatnim tysiącleciu. Mapa i tekst objaśniający. *Sprawozdanie Polskiej Akademii Umiejętności*. T. 51: 1960 nr 4 s. 211—214.

565. ŚLASKI Kazimierz: Z zagadnień rozwojowych plemion bałtyckich i zachodniofińskich w okresie wczesnofeudalnym. *Światowit*. T. 24: 1962 s. 93—126, tab. 1, sum.

566. TRAWKOWSKI Stanisław: Badania nad początkami Państwa Polskiego. *Archeologia*. T. 4: 1950—1951 s. 63—79, ryc. 19, sod., rés. s. 179—180.

567. TYMIENIECKI Kazimierz: Prolegomena do dziejów polskiego Wy-

brzeża. Polska bałtycka X—XIII w. *Jantar*. R. 6: 1948 z. 3/4 s. 248—274.

568. TYMIENIECKI K[azimierz]: Słowiańskie miasta Pomorza na tle dziejów wczesnego średniowiecza. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 10: 1964 s. 265—298, Zsf.

569. URBĄNCZYK Stanisław: Religia pogańskich Słowian. Kraków 1947 8° ss. nlb. 3, 89, nlb. 1. Bibl. Studium Słowiańskiego Uniw. Jagiell., Seria B. Nr 6.

570. URBĄNCZYK Stanisław: Wierzenia plemion prapolskich. W: *Początki Państwa Polskiego*. Księga Tyśiąclecia. Poznań 1962. T. 2 s. 137—153, ryc. 17, rés.

571. VIELROSE Egon: Zmiany w odżywianiu się rybaków gdańskich w wieku XII i XIII. Próba oceny statystycznej. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 6: 1956, nr 2 s. 262—266. sod. s. 393—394, sum. s. 402.

572. WĘDZKI Andrzej: Gorzędziej. W: *Słownik Starożytności Słowiańskich*. T. 2. Wrocław 1964 s. 131—132.

573. WIATROLIK Eleonora: Wczesnośredniowieczne bursztyniarstwo na Pomorzu. *Z otchłani wieków*. R. 23: 1957 s. 326—331, ryc. 6.

574. WIĄCEK Barbara: Sprawozdanie z badań wykopaliskowych na osadzie z okresów rzymskiego i wczesnośredniowiecznego w Węgrach, pow. Sztum. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 18: 1966 s. 286—292, ryc. 5.

575. WIECZOROWSKI Tadeusz: Wczesnohistoryczne instrumenty muzyczne kultury staropolskiej z Wielkopolski i Pomorza. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 16: 1939 (reedycja 1948) s. 348—356, tabl. 1, rés.

576. WIKLAK Henryk: Nowe odkrycia archeologiczne w Gdańsku.

Dawna Kultura. R. 2: 1955 s. 32—36, ryc. 3.

577. WIKLAK Henryk: Obuwie gdańskie z X—XIII wieku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 3: 1960 s. 7—104, ryc. 99, plan 1, sum.

Rec.: Jasiewicz Zbigniew, *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. R. 10: 1962 nr 3—4 s. 710—712.

578. WIKLAK Henryk: Obuwie dawnych gdańszczan. *Z otchłani wieków*. R. 23: 1957 s. 78—85, ryc. 4.

579. WIKLAK Henryk: Pracownie garbarsko-szewskie z XI i XII wieku w Gdańsku. *Z otchłani wieków*. R. 25: 1959 s. 267—270, ryc. 3.

580. WILCZEWSKI Herbert: O zabawkach korabnictwa Pomorza Gdańskiego. *Z otchłani wieków*. R. 24: 1958 s. 93—100, ryc. 3.

581. WRZOSEK Adam: Grodzisko na Górze Zamkowej pod Żarnowcem w pow. wejherowskim. *Z otchłani wieków*. R. 21: 1952 s. 9—16, ryc. 7.

582. ZBIERSKI Andrzej: Badania terenowe Stacji Archeologicznej Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN w Gdańsku w latach 1960—1961. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 15. 1963 s. 185—198, ryc. 7, sum.

583. ZBIERSKI Andrzej: Do początków miast w Polsce (głos w dyskusji) W: *Pierwsza Sesja Archeologiczna Instytutu Historii Kultury Materialnej Polskiej Akademii Nauk*. Warszawa 5.V—8.V 1955. Warszawa 1957 s. 378.

584. ZBIERSKI Andrzej: Dotychczasowe wyniki badań archeologicznych w kościołach św. Mikołaja i św. Katarzyny w Gdańsku. *Rocznik Gdański*. R. 15/16: 1956/1957 s. 53—77, ryc. 18.

585. ZBIERSKI Andrzej: Port gdański w X—XV w. W: *Z przeszłości Po-*

morza Wschodniego. Wrocław—Warszawa—Kraków 1962 s. 95—107, ryc. 6, sum. s. 115—117.

586. ZBIERSKI Andrzej: Port gdański na tle miasta w X—XIII wieku. *Gdańsk wczesnośredniowieczny*. T. 5: 1965 ss. 414, planów 15, ryc. 70.

Rec.: Chłopocka Helena, *Roczniki Historyczne*. R. 32: 1966 s. 237—243.

587. ZBIERSKI Andrzej: The Early-Mediaeval Gdańsk in the Light of Recent Researches. *Kwartalnik Historii Kultury Materialnej*. Vol. 10: 1962 Fasc. supplem: *Ergon*. Vol. 3 s. 418—434, ilustr.

588. ZIELONKA Bonifacy: Zabytki osady wczesnośredniowiecznej w miejscowości Lubicz, pow. Toruń. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 z. 3—4 s. 243—251, ryc. 6, tabl. 4.

589. ZIELONKA Bonifacy: Wczesnohistoryczne wyroby kościane i rogowe z okolic Gniewu, pow. Tczew. *Z otchłani wieków*. R. 20: 1951 s. 27—30, ryc. 4.

590. ZIÓŁKOWSKA Hanna: Pomocze a handel w okresie wczesnohistorycznym. *Przegląd Zachodni*. R. 7: 1951 T. 1 s. 45—52.

591. ŻAK Jan: Czy grób uzbrojonego jeźdźcy z Ciepłego, pow. tczewski, jest grobem skandynawskim? *Archeologia Polski*. T. 1: 1957 s. 164—180, ryc. 3.

592. ŻAK Jan: „Importy” skandynawskie na ziemiach zachodnio-słowiańskich od IX do XI wieku. Część katalogowa. Poznań 1963 Państw. Wyd. Nauk. 8° ss. 305, nrb. 1, ilustr., map 6, tab., Zsf. Pozn. Tow. Przyj. Nauk. Wydział Historii i Nauk Społecznych. Prace Komisji Archeologicznej. T. 6. Z. 1.

593. ŻAK Jan: Importy skandynawskie na ziemiach zachodnio-słowiań-

skich od IX do XI wieku. Poznań 1964 4° ss. 41. Nakł. Katedry Archeologii Polski i Powszechnej Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Powielane.

594. ŻAK Jan: „Importy” skandynawskie na ziemiach zachodnio-słowiańskich w IX—XI wieku (katalog). *Sprawozdanie Pozn. Tow. Przyj. Nauk*. Nr 2 (66): 1962 s. 79—81.

595. ŻAK Jan: Kontakty Gotlandii z ziemią polskimi w młodszej fazie wczesnego średniowiecza (około 800—1100 r.). *Archeologia Polski*. T. 8: 1963 z. 2 s. 346—357, Zsf.

596. ŻAK Jan: Kwestia skandynawskiej faktorii w Drusie. *Roczniki Historyczne*. R. 27: 1961 s. 137—142.

597. ŻAK Jan: Problem pochodzenia mieczów „wikińskich” na ziemiach zachodnio-słowiańskich, głównie polskich. *Archeologia Polski*. T. 4: 1960 z. 2 s. 297—344, ryc. 3, rés.

598. ŻAK Jan: Studia nad kontaktami handlowymi społeczeństw zachodnio-słowiańskich ze skandynawskimi od VI do VIII w.n.e. Wrocław 1962 Zakł. Nar. im. Ossolińskich 8° ss. 323, ilustr., mapy, bibliogr., sum. Polskie Towarzystwo Archeologiczne. Biblioteka Archeologiczna. T. 15.

b — Komunikaty

599. FILIPOWIAK Władysław: Badania ratownicze nad jeziorem Łeba. Czarnowsko, pow. Lębork. *Materiały Zachodnio-Pomorskie*. T. 3: 1937 s. 342—345, tabl. 2.

600. POKLEWSKI Tadeusz: Wczesnośredniowieczna misa brązowa z Gdańska. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 23: 1956 s. 265—266, ryc. 6.

601. WIKLAK Henryk: Chomąto z XII wieku odkryte w Gdańsku na sta-

nowisku 1. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 23: 1956 s. 267—268, ryc. 1, tabl. 1.

602. WIKLAK H[enryk]: Cmentarzysko wczesnośredniowieczne w Kałdusie, pow. Chełmno. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 s. 330.

603. WIKLAK H[enryk]: Wczesnośredniowieczna proca z Gdańska. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 24: 1957 s. 267—268, ryc. 1.

604. WIKLAK H[enryk]: Osada wczesnośredniowieczna w Kałdusie, pow. Chełmno. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 s. 330—331.

605. ZIELONKA Bonifacy: Naczynie i ostroga z ciałopalnego grobu wczesnośredniowiecznego z miejscowości Zamczysko, pow. Bydgoszcz. *Wiadomości Archeologiczne*. T. 26: 1959—1960 s. 400, ryc. 1.

7. RÓŻNE KULTURY I INNE

606. KUNICKA-OKULICZ Łucja: Uwagi o procesie kształtowania się kultury kurhanów zachodnio-bałtyjskich we wczesnej epoce żelaza. *Archeologia Polski*. T. 11: 1966 s. 423—437, tabl. 1, ryc. 1, Zsf.

607. ŁĘGA Władysław: Kilka znalezisk z nad Czarnej Wody. *Zapiski Tow. Nauk. w Toruniu*. T. 13: 1948 s. 73—79, ryc. 4.

608. PRZEWALSKI Stefan: Rzecz o jantarze. *Dawna Kultura*. R. 3: 1956 s. 194—198, ryc. 1.

609. REYMANOWA Olga: Złoto Bałtyku — bursztyn. *Z otchłani wieków*. R. 16: 1947 s. 64—68, ryc. 4.

610. WIKLAK Henryk: Stanowiska archeologiczne w najbliższej okolicy Gdańska. *Sprawozdania Archeologiczne*. T. 6. 1959 s. 165—174, ryc. 6.

611. WOJTASIK Jerzy: Bursztyn w pradziejach. *Szczecin*. 1958 z. 7/8 s. 79—92, ryc. 12.

612. ZBIERSKI Andrzej: Fakty contra szowinizm. W: *Pomorze Gdańskie*. Wyd. specjalne Okręgu Gdańskiego T[owarzystwa] R[ozwoju] Z[iem] Z[achodnich]. Gdańsk 1959 s. 12. Powiełane.

Nr inw. C.p. 1911.